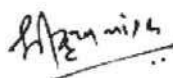

तीन तिघाडा, काम बिघाडा

आता महाराष्ट्रातील महानगरपालिकांची महा निवडणूक महा अडचणीची झालेली दिसते. राज्यातील दोन महागठबंधने जी महाघट्ट झालेली होती, ती महाबिघाडाच्या महापर्वत महाबिलंदर चौकटीत अडकलेली आहेत. राज्यातीलच कशाला देशातील सर्वात मोठा पक्ष असलेला भारतीय जनता पक्ष अत्यंत प्रभावी दिसत असला, तरी त्या पक्षातील आद्य आणि विवाद्य यांच्यात मतभेद झाल्याने इतका मनभेद झालेला आहे की, त्यामुळे या बलाढ्य पक्षाला बरीच कसरत करावी लागेल असे दिसते. भारतीय जनता पक्ष देशात आणि राज्यात सत्तेवर आल्यानंतर इतर पक्षातील अनेक दिग्गजांचे भारतीय जनता पक्षावरील प्रेम समुद्राच्या भरतीसारखे उफाळून आलेले होते. त्यामुळे काँग्रेस सारख्या जुन्या पक्षाला लागलेली ओहोटी स्वच्छपणे दिसून येत होती आणि अजूनही दिसत आहे. आपल्या राज्यात एकसंध शिवसेना ही आजपर्यंत दादागिरीने वागत होती. आता शिवसेनेचे दोन तुकडे झाल्यावर शिवसेनेची शक्ती नक्कीच विभागली गेलेली आहे, कारण अनेक प्रभावी नेते भारतीय जनता पक्षाच्या हिऱ्यागार वनराईत दाखल झालेले आहेत. भारतीय जनता पक्षाची सत्ता आणि आगंतुक लोकांचा वैयक्तिक प्रभाव निश्चितच त्या पक्षाच्या भाव वाढीला मदत करणार आहे, पण... या पणनेच गडबड केली आहे. नव्या आगंतुकांना मदत न करण्याचे धोरण ठरवले तर काय होईल याचा आम्हाला अंदाज नाही. आता हेच बघा ना, देशाच्या आणि राज्याच्या राजकारणात भारतीय जनता पक्ष, शिवसेना आणि अजित दादांचा राष्ट्रवादी पक्ष आहे हा त्रिकोण फिट बसलेला आहे पण, राज्यातील महानगरपालिकांच्या बाबतीत किंवा यापूर्वी झालेल्या नगरपरिषदा किंवा काही नगरपालिकांच्या बाबतीत या त्रिकोणाचा कुठे काटकोन तर कुठे षटकोन झालेला आपण बघितलेला आहे. सध्या वेगवेगळ्या महानगर पालिकांमध्ये प्रत्येक ठिकाणी वेगवेगळी समीकरणे दिसत आहेत. त्यामुळेच मंत्रिमंडळात अमरप्रेम आणि कुरालक्षेम पत्र बाहेर निघाल्यावर तंटे-बखडे आणि हमरातुमरी किंवा विरोधी पक्षांबरोबर चुंबाचुंबी हे प्रकार हमखास दिसत आहेत. हे झाले महायुतीचे, मग महाआघाडीत तरी काय चालले आहे. तर दिल्लीत चुंबाचुंबी, महाराष्ट्र विधानसभेत मौनधारणा मात्र, पंचायत समिती, जिल्हा परिषद, नगरपरिषदा आणि नगरपालिकेच्या निवडणुकांच्या नंतर आता महापालिका मध्ये परस्पर महायुद्ध सुरू झालेले आहे. मुंबई महानगर पालिकेसाठी उद्धव बाळासाहेब ठाकरे आणि राज श्रीकांत ठाकरे यांच्या शिवसेना आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना यांची गळभेट झाल्यावर काँग्रेस पक्षाने आपला गळा वाचवण्यासाठी म्हणा किंवा आपल्या उरलेल्या कार्यकर्त्यांना संधी देण्यासाठी म्हणा, मैदानात एकट्याने उतरण्याचा निर्णय घेतला. या निर्णया मधील काँग्रेसचे सचिव आणि त्यांच्या सोबतचे वधित यांचा लढाऊ बाणा कितपत फायदेशीर ठरेल ते आपण १५ तारखेनंतर बघणारच आहोत. या महानगरपालिकेत दोन्ही मित्रपक्ष दारासिंग आणि किंगकॉंग यांच्यातील कुस्ती प्रमाणे मैत्रीपूर्ण लढतीत उतरणार आहेत. परंतु ती लढाई मैत्रीपूर्ण आहे की, मैत्री पूर्ण झाल्यानंतरची आहे हे कोणालाही पूर्णपणे समजलेले नाही. इतर अनेक पक्ष केवळ मुंबईतच नाही तर इतरही अनेक महानगर पालिकांमध्ये आपले नशीब आजमावण्यासाठी उतरलेले आहेत. महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणात साखरेची निर्मिती होते असेच हे इतर पक्ष साखर पेरणीचा अवलंब करणार आहेत. त्या बिचाऱ्यांजवळ ज्या नोटांनी साखर विकत घेता येते, तशी एखादी नोट असते. ती एक नोट विरुद्ध १०० ते २०० नोटा असा हिशोब असल्यावर त्यांच्याशी लढाई लढताना त्यांच्याकडे साखरेचे अवघे शंभर-दोनशे कोणच असू शकतात. अशा प्रकारच्या चौफेर लढाईत नशिबाने कोण जिंकणार आणि नशिबाने कोण हरणार हे लढणाऱ्यांनाही ठाऊक नसते आणि पडणाऱ्यांनाही ठाऊक नसते. आजच्या घडीला इतर सर्व महानगर पालिकांमध्ये काहीही झाले तरी चालेल. मात्र, काही पक्षांना मुंबई महानगर पालिकेची तिजोरी आपल्याच हातात राहावी यातच प्रचंड मोठे स्वारस्य आहे. आम्ही या तीन तिघाडाला आणि आघाडीच्या बिघाडाला वाचवण्याची विनंती करण्याशिवाय अजून काय बरे करू शकतो? आमचे सोडा या महापालिकेचे महामतदार तरी काय करू शकतात? खरे आहे की नाही?

mahasagarngp@gmail.com
Mob. No. 9922970023

सुप्रीम कोर्टाची आपल्याच आदेशाला स्थगिती

■ **वृत्तसंस्था, जयपूर, दि. २९ :**
अरवली पर्वतारोहणवाहतूक निर्माण झालेल्या वादावर आज (सोमवारी) सर्वोच्च न्यायालयात सुनावणी झाली. मुख्य न्यायाधीश सूर्यकांत यांनी आदेश दिला आहे की, तज्ञ समितीच्या शिफारसी आणि त्यावर सर्वोच्च न्यायालयाने केलेल्या पुढील टिपण्या सध्या स्थगित राहतील. पुढील सुनावणीपर्यंत या शिफारसी लागू केल्या जाणार नाहीत, असे न्यायालयाने स्पष्ट केले. या प्रकरणाची पुढील सुनावणी २१ जानेवारी रोजी होईल. सॉलिडिटर जनरल तुषार मेहता यांनी न्यायालयाला सांगितले की, या प्रकरणात न्यायालयाचे आदेश, सरकारची भूमिका आणि संपूर्ण प्रक्रियेबाबत अनेक गैरसमज पसरवले जात आहेत. गैरसमजांना दूर करण्यासाठी एक तज्ञ समिती स्थापन करण्यात आली होती, असे त्यांनी सांगितले. समितीने आपला अहवाल सादर केला होता, जो न्यायालयाने स्वीकारला होता.

७९,००० कोटी रुपयांच्या कराराला मंजूरी : लष्कराची शस्त्रशक्ती वाढणार

■ **वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २९ :**
संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या संरक्षण अधिग्रहण परिषदेच्या बैठकीत तिन्ही सशस्त्र दलांसाठी अंदाजे ७९,००० कोटीच्या संरक्षण खरेदी प्रस्तावांना मंजूरी देण्यात आली. २९ डिसेंबर २०२५ रोजी झालेल्या या बैठकीत भारताच्या लष्करी तयारीसाठी महत्त्वपूर्ण मानले जाते. या करारांनंतर, लष्कराला आधुनिक शस्त्रे आणि ड्रोनविरोधी प्रणाली देखील मिळतील. या करारांतर्गत लष्करासाठी अनेक महत्वाचे प्रस्ताव मंजूर करण्यात आले आहेत. लष्कराला आता लॉन्गटर्म म्युनिशन सिस्टम मिळेल, जे प्रमुख शस्त्र लक्षांवर अचूक हल्ला करण्यास मदत करेल. त्याचप्रमाणे, कमी-स्तरीय हलके रडार लहान, कमी-उडणारे ड्रोन आणि वअर शोधतील आणि ट्रॅक करतील. पिनका रॉकेट सिस्टमसाठी लांब पल्ल्याच्या मार्गदर्शित रॉकेटसमुळे पिनकाची श्रेणी वाढेल. दरम्यान, एकात्मिक ड्रोन डिटेक्शन अँड इंटरडिक्शन सिस्टीम एमके-क्व सड, सैन्य सीमावर्ती भागात आणि अंतराळ प्रदेशातील प्रमुख लष्करी मालमतेचे ड्रोन हल्ल्यांपासून संरक्षण करेल. या करारांतर्गत नौदलासाठी मंजूर केलेल्या प्रस्तावांमध्ये बोलाई पुल (बीपी) टय सारख्या उपकरणांचा समावेश आहे. एकदा समाविष्ट झाल्यानंतर, हे जहाजे आणि पाणबुड्यांना बंदरात आणि मर्यादित

मनपा निवडणुकीत राज्यभरात नाराजीचा भडका!

कुठे संताप, कुठे अश्रू, कुठे ठिय्या तर कुठे पायावर लोटांगण

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर / मुंबई, दि. २९ :**
राज्यातील महापालिका निवडणुकांसाठी उमेदवारी अर्ज दाखल करण्याची रणधुमाळी शिंगेला पोहोचली आहे. या प्रक्रियेत निष्ठावंत कार्यकर्त्यांची कुचंबणा होत असून, राज्यभरात नाराज कार्यकर्त्यांच्या संतापाचा भडका उडाल्याचे दिसून आले.

जळगावमध्ये तिकीट न मिळाल्याने राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार गटाच्या एका महिला कार्यकर्तीला रडू कोसळले, तर पुण्यात भाजप नेत्याने उमेदवारी मिळाल्यावर चक्क मंत्र्यांच्या चरणी लोटांगण घातले.

जळगाव महापालिकेच्या प्रभाग क्रमांक १० मध्ये राष्ट्रवादी शरद पवार गटाकडून इच्छुक कलाबाई शिरसाठ यांनी उमेदवारी अर्ज तर दाखल केला, मात्र पक्षाकडून 'एबी' फॉर्म मिळण्याची चिन्हे कमी दिसताच त्यांना भररस्त्यात रडू कोसळले.

■ **मातोश्री समोर आंदोलन**
आपल्या आई-वडिलांनी पक्षासाठी दिलेले योगदान आणि त्यांचा वारसा पुढे नेण्यासाठी

मंत्री गुलाबराव पाटील बैठकीतून बाहेर

नाराजीनाट्याचा एक अंक जळगावमध्ये पाहायला मिळाला. भाजप आणि शिवसेना शिंदे गटाच्या झालेल्या बैठकीत मंत्री गुलाबराव पाटील बाहेर पडले. बैठक सुरू झाल्यावर अवघ्या १५ मिनिटांतच वातावरण तापले. उभय नेत्यांमध्ये केवळ १५ मिनिटे चर्चा झाली आणि जळगावचे पालकमंत्री गुलाबराव पाटील बैठकीतून निघून गेले.

आपल्याला ठाकरेंच्या शिवसेनेकडून नगरसेवक पदासाठी उमेदवारी मिळवी, या मागणीसाठी अंजली सूर्यवंशी आणि चेतन सूर्यवंशी या बहीण-भावांनी मातोश्रीच्या गेट्समोरच आंदोलन केले. याआधी आपले आई-वडील होते, आता पुन्हा वॉर्ड अनुसूचित जातीसाठी आरक्षित झाल्यामुळे सूर्यवंशी भावंडांनी

रणराविणी वेटिंगवर

उद्धव ठाकरेंच्या शिवसेनेची 'तोफ' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या किशोरी पेडणेकर अजूनही पक्षाच्या 'वेटिंग लिस्ट'वर असल्याचे चित्र आहे. पक्षाने जाहीर केलेल्या ७५ उमेदवारांच्या पहिल्या यादीत किशोरी पेडणेकरांचे नाव नसल्याने राजकीय चर्चांना उधाण आले असून, त्यांना पुन्हा संधी मिळणार की त्यांचा पत्ता कट होणार? याबाबत संभ्रम निर्माण झाला आहे.

काही दिवसांपूर्वी जेव्हा दोन्ही ठाकरे बंधू (उद्धव आणि राज ठाकरे) एकत्र येण्याचे संकेत मिळाले होते, तेव्हा किशोरी पेडणेकर यांनी आपली भूमिका मांडली होती. दोन्ही ठाकरे एकत्र आल्यावर आम्ही १३० हून अधिक जागा जिंकू, असा दावा करतानाच त्यांनी स्वतःच्या उमेदवारीबाबतही सकारात्मक संकेत दिले होते. मात्र, प्रत्यक्षात पहिल्या यादीत नाव न आल्याने आणि 'एबी' फॉर्मसाठी तातकाळत राहावे लागल्याने किशोरी पेडणेकरांच्या समर्थकांमध्ये अस्वस्थता पसरली आहे.

विजय महत्वाचा! नाशिकमध्येही महायुतीचे फिस्कटले

जोमाने काम करा : राज ठाकरेंचे मनसैनिकांना आदेश

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :**
शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) गट आणि मनसे यांची निवडणूक आघाडी जाहीर होताच राज ठाकरे यांनी कार्यकर्त्यांना स्पष्ट आदेश देत जागा नव्हे, विजय महत्वाचा.. असा ठाम राजकीय संदेश दिला आहे.

मुंबईतील मनसेच्या विशेष मेळाव्यात बोलताना राज ठाकरे यांनी युतीतील जागावाटपावरून चर्चा सुरू असल्याचे मान्य केले, मात्र त्याला दुय्यम स्थान देत थेट रणशिंग फुंकले. मराठी माणसाच्या अस्तित्वासाठी आणि मुंबई वाचवण्यासाठी जागांची संख्या कुल्लूक आहे. प्रत्येकाने विजयाला प्राधान्य द्या, असे निर्देश त्यांनी कार्यकर्त्यांना दिले. राज ठाकरे म्हणाले, कुणाला किती जागा मिळाल्या, यात वेळ घालवू नका. संकट ओळखा. आज गाफील राहिलो तर उद्या मुंबई आपल्या हातातून निसटेल. दुसऱ्यांची वाईट स्वप्ने गाढायची असतील, तर आता एकजुटीने मैदानात उतरण्याची वेळ आली आहे. निवडणूक केवळ राजकीय नव्हे, तर अस्तित्वाची लढाई असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

मुंबईत राज ठाकरेंना धक्का

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :**
मुंबई महानगरपालिका निवडणुकीसाठी शिवसेना ठाकरे आणि मनसे यांच्यात ऐतिहासिक युती झाली असली, तरी या युतीमुळे कार्यकर्त्यांमधील घुसफूस अता चव्हाट्यावर येऊ लागली आहे. मनसेच्या ज्येष्ठ नेत्या आणि पक्षाच्या सरचिटणीस स्नेहल जाधव यांनी आपल्या सर्व पदांसह प्राथमिक सदस्यत्वाचा राजीनामा दिला आहे. वॉर्ड क्रमांक १९२मध्ये उमेदवारी देताना विश्वासात न घेतल्याचा ठपका ठेवत त्यांनी पक्षाला सोडचिठ्ठी दिली आहे, ज्यामुळे मनसेच्या गोटात मोठी खळबळ उडाली आहे.

■ **महासागर प्रतिनिधी नाशिक, दि. २९ :**
नाशिक महानगरपालिका निवडणुकीसाठी जागावाटपाचा तिढा सुटण्याऐवजी अधिकच गुंतागुंतीचा झाला आहे. अखेर महायुतीत फूट पडली असून, सोमवारी अजित पवार गटाचे नेते नरहरी झिरवाळ यांनी शिंदेसेना आणि राष्ट्रवादी (अजित पवार गट) एकत्र

शहाजीबापूंनी सांगितला स्वर्गाचा रस्ता

धनुष्यबाणाचे बटन दाबले त्यांनाच स्वर्गात जागा

■ **वृत्तसंस्था, सांगोला, दि. २९ :**
सांगोल्याच्या सभेत बोलताना शिवसेना शिंदे गटाचे नेते शहाजीबापू पाटलांनी अजब वक्तव्य केले आहे. शिवसेनेला मतदान करणारे स्वर्गात जाणार असल्याचे विधान त्यांनी केले आहे. ज्यांनी धनुष्यबाणाचे बटन दाबले त्याला स्वर्गातच जागा आहे, असेही शहाजीबापू पाटलांनी म्हटले आहे.

सभेत बोलताना शहाजीबापू पाटील म्हणाले, मी खात्रीने सांगतो, ज्यांनी धनुष्यबाण दाबला त्यांना त्यांना स्वर्गातच जागा आहे. नरकात तुम्हाला देव घेत नाही. स्वर्गात तुम्ही गेल्याशिवाय राहत नाही. देव तुम्हाला नरकात जाऊच देत नसतो. मात्र, ज्यांनी विरोधकांची बटण दाबली त्यांचे काय खरे नाही त्यांच्यात रामच उरला नाही, असे म्हणत त्यांनी विरोधकांवर निशाणा साधला. सध्या, ज्यांनी विरोधकांची बटण दाबली त्यांना विधानसभेतल्या शहाजीबापू पाटलांनी विधानसभेतल्या पराभववाचून

महत्त्वपूर्ण आश्वासन आहे. हवाई दलाला एक स्वयंचलित टेक-ऑफ आणि लॉडिंग रेकॉर्डिंग सिस्टम मिळेल. जे सर्व हवामान परिस्थितीत टेक-ऑफ आणि लॉडिंगचे हाय-डिफिनिशन रेकॉर्डिंग प्रदान करून उड्डाण सुरक्षा वाढवेल. हवाई दलाला अँस्ट्रु एमके-२ क्षेपणास्त्र देखील मिळेल, ज्याची पल्ला जास्त आहे आणि दूरवरून शत्रूची विमाने पाडण्याची क्षमता आहे. तेजस लढाऊ विमानासाठी पूर्ण मिशन सिम्युलेटरमुळे सुरक्षित आणि किफायतशीर पायलट प्रशिक्षण शक्य होईल. त्याचप्रमाणे, हवाई दलाला मार्गदर्शन किट देखील मिळेल, ज्यामुळे लांब अंतरावरून अचूक मारा करण्याची हवाई दलाची क्षमता आणखी वाढेल.

■ **वृत्तसंस्था, विशाखापट्टणम, दि. २९ :**
विशाखापट्टणमपासून ६६ किमी अंतरावर असलेल्या येलामचिली येथे टाटानगर-एनाकुलम एक्सप्रेस ट्रेनच्या दोन डब्यांना आग लागल्याने एका व्यक्तीचा मृत्यू झाला. रविवारी रात्री १२:४५ वाजता ट्रेनला आग लागली. त्यावेळी ट्रेन आंध्र प्रदेशातील अनाकापल्ली येथील येलामचिली रेल्वे स्थानकावर पोहोचली होती. एका डब्यात ८२ आणि दुसऱ्या डब्यात ७६ प्रवासी होते. पोलिसांना इ १ डब्यातून एक मृतदेह सापडला. मृताची ओळख ७० वर्षीय चंद्रशेखर सुंदरम अशी झाली आहे. जळलेले डबे ट्रेनपासून वेगळे करून एनाकुलमकडे रवाना करण्यात आले.

घुसखोरांना हाकलून लावू

■ **वृत्तसंस्था, गुवाहाटी, दि. २९ :**
आसाममधील नागाव येथे सोमवारी केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा बटादवा स्थान पुनर्विकास प्रकल्पाचे उद्घाटन केले. शहा म्हणाले, हिमंती बिस्वा सरमा यांनी बांगलादेशी घुसखोरांकडून एक लाख बिघा जमीन मुक्त केली आहे. याचप्रमाणे आम्ही संपूर्ण देशातून घुसखोरांना हाकलून देऊ.

आज मला गोपीनाथ बोरदोलोई यांची आठवण करायची आहे. जर ते नसते, तर आज आसाम आणि संपूर्ण ईशान्य भारत भारताचा भाग नसता, असे सांगत शहा म्हणाले की, गोपीनाथ यांनीच जवाहरलाल नेहरू यांना आसाम भारतात ठेवण्यासाठी भाग पाडले होते.

केंद्र सरकारने उग्रवादी संघटनांसोबत शांता करार केले आहेत, त्यापैकी ९२% अटी पूर्ण झाल्या आहेत. आसाममध्ये शांतता आणि विकासाची स्थिती मजबूत झाली आहे. आसाममध्ये केंद्र सरकारच्या प्रयत्नांमुळे शांतता, विकास आणि सांस्कृतिक संरक्षण होत आहे. गुवाहाटीमध्ये नवीन सुरक्षा व्यवस्थेमुळे शहर सुरक्षित होईल. पुन्हा एकदा आसामच्या जनतेने भाजपला आपले समर्थन द्यावे. आम्ही संपूर्ण आसामला घुसखोरांपासून मुक्त करू. जे लोक घुसखोरांना व्होट बँक मानतात, ते असे कधीही करू शकत नाहीत, असे शहा म्हणाले.

अमित शहा यांनी बटादवा थान येथे २२७ कोटी रुपये खर्चून पुनर्विकसित केलेल्या श्रीमंत शंकरदेव आविर्भाव क्षेत्राचे उद्घाटन केले. त्यांनी गुरु आर्य (पूजनीय गायी) असलेल्या मुख्य इमारतीला भेट देऊन दर्शनही घेतले.

४ तास आरक्षित रेल्वे तिकीट बुकिंग आधारशिवाय नाही..

■ **वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २९ :**
२९ डिसेंबरपासून आधार लिंक नसलेले आयआरसीटीसी वापरकर्ते सकाळी ८ ते दुपारी १२ वाजेपर्यंत तिकीट बुक करू शकणार नाहीत. हा नियम केवळ आरक्षित रेल्वे तिकीट बुकिंग सुरू होण्याच्या पहिल्या दिवशी लागू होईल. आरक्षित तिकीटांची बुकिंग ट्रेन सुटण्याच्या तारखेच्या ६० दिवस आधी सुरू होते.

रेल्वे हा नियम तीन टप्प्यांत लागू करत आहे. पहिला टप्पा आजपासून लागू झाला आहे, तर दुसरा टप्पा ५ जानेवारीपासून आणि तिसरा टप्पा १२ जानेवारीपासून लागू होईल. २९ डिसेंबरपासून आधार लिंक नसलेले वापरकर्ते सकाळी ८ ते दुपारी १२ वाजेपर्यंत तिकीट बुक करू शकणार नाहीत. ५ जानेवारीपासून सकाळी ८ ते सायंकाळी ४ वाजेपर्यंत तिकीट बुकिंगवर बंदी राहील. १२ जानेवारीपासून सकाळी ८ ते रात्री १२ वाजेपर्यंत अशा वापरकर्त्यांची तिकीट बुक होणार नाही. याचा उद्देश पहिल्या दिवशी जास्तीत जास्त प्रवाशांना ऑनलाईन तिकीट बुक करण्याची संधी देणे आणि बनावट खात्यांद्वारे होणारी बुकिंग थांबवणे हा आहे.

काँग्रेसची ८७ उमेदवारांची पहिली यादी

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :**
मुंबई महापालिका निवडणुकीसाठी काँग्रेसने सोमवारी ८७ उमेदवारांची पहिली यादी जाहीर केली. या यादीत जुन्या चेहऱ्यांना संधी देताना काँग्रेसने नेत्यांच्या निकटवर्तीयांना निवडणुकीचे तिकीट दिले आहे. जुन्या चेहऱ्यांमध्ये शीतल म्हात्रे, अर्जुना यादव, आशा कोपरकर यांचा समावेश आहे. काँग्रेसने मुंबई महापालिका निवडणुकीसाठी वॉचर बहुजन आघाडी आणि राष्ट्रीय समाज पक्षासोबत युती केली आहे. या दोन्ही घटक पक्षांना सोडलेल्या जागा वगळून काँग्रेसने आज ८७ उमेदवारांची यादी घोषित केली. काँग्रेसच्या या यादीत अल्पसंख्याक आणि उत्तर भारतीय उमेदवारांची संख्या लक्षणीय आहे. दरम्यान, राष्ट्रवादी शरदचंद्र पवार पक्षाने मुंबईतील आपल्या सात उमेदवारांची पहिली यादी आज जाहीर केली. त्यानुसार प्रभाग क्रमांक १३ मधून अजित रावराणे, प्रभाग क्रमांक १४० मधून संजय कांबळे तर प्रभाग क्रमांक ४८ मधून अँड. गणेश शिंदे यांना उमेदवारी मिळाली आहे. माजी मंत्री महादेव जानकर यांच्या नेतृत्वाखालील राष्ट्रीय समाज पक्षानेही आज मुंबईतील सहा उमेदवारांची घोषणा केली आहे. अन्य उमेदवारांची यादी मंगळवारी जाहीर होईल.

ज्येष्ठ स्वयंसेवक रमेश मंत्री यांचे निधन

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २९ :**
नागपूरच्या सामाजिक आणि राजकीय क्षेत्रात नावलीकृत असलेले आरएसएसचे ज्येष्ठ स्वयंसेवक, रमेश मंत्री यांचे निधन झाले. त्यांच्या निधनाने केवळ क्रीडा क्षेत्रातच नव्हे तर राजकीय व सामाजिक क्षेत्रातही शोक व्यक्त केला जात आहे.

रमेश मंत्री हे नागपूर व्हॉलीबॉल क्लबचे माजी अध्यक्ष होते. गेली अनेक वर्षे ते भाजपाचे पदाधिकारी आणि संघाचे ज्येष्ठ स्वयंसेवक राहिलेले. त्यांच्या पार्थिवावर सोमवारी दुपारी अंबाझरी घाट येथे अंत्यसंस्कार करण्यात आले. भाजपा, काँग्रेससह इतर पक्षीय नेते, समाजसेवक आणि मित्रमंडळी शोकसोबत सहभागी झाले होते. दरम्यान, रमेश मंत्री यांच्या निधनानंतर अनेक नेत्यांनी शोकसंवेदना व्यक्त केल्या आहेत. केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांनी आपल्या शोकसंदेशात म्हटले की, नागपूरमधील भाजपचे ज्येष्ठ नेते रमेशजी मंत्री यांच्या निधनाचे वृत्त ऐकून अतिशय दुःख झाले. त्यांना माझी भावपूर्ण श्रद्धांजली. नागपूरमधील व्यापारी वर्गाच्या अडचणी सोडवण्यासाठी रमेशजींनी कायम प्रयत्न केला. विविध सामाजिक उपक्रमांतून त्यांनी वेळोवेळी गरजूंची मदत केली. अतिशय नम्र, मनमिळवू आणि विचारधारेप्रीती समर्पित रमेशजींच्या निधनाने नागपूरची मोठी राजकीय आणि सामाजिक हानी झाली आहे.

आजपासून नियम

मुंडे - महाजनांची भाजपला गरज नाही

■ **मुंबई :** मनसेला सोडचिठ्ठी देऊन उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वातील सत्ताधारी शिवसेनेत प्रवेश केलेल्या प्रकाश महाजनांनी भाजपवर जोरदार हल्ला चढवला आहे. भाजपने मला ३ महिने ताटकळत ठेवले. त्यामुळे भाजपला आता मुंडे, महाजनांची गरज उरली नसल्याचे स्पष्ट होते, असे ते म्हणालेत.

प्रकाश महाजन यांनी गत आठवड्यात एकनाथ शिंदे यांच्या उपस्थितीत शिवसेनेत प्रवेश केला. त्यानंतर त्यांची पक्षाच्या प्रवक्तेपदी नियुक्ती करण्यात आली. पक्ष प्रवेशानंतर लगेचच त्यांनी ठाकरे बंधूंच्या युतीवर निशाणा साधला होता. त्यानंतर आता त्यांनी शिवसेनेचा मित्रपक्ष भाजपवरही शरसंधान साधले आहे. ते म्हणाले, मी भाजपमध्ये गेलो नाही. मी त्यांची प्रवेश परीक्षा पास झालो नाही. पण ज्यांनी भाजपवर टीका केली, ते सर्वजण आज भाजपमध्ये आहेत.

दिनकर पाटील भाजपवर बोलले, ते आज भाजपत आहेत. भाजपच्या घराला दार नाही, पण पहारेकरी आहेत हे सांगण्यासाठी मी सुधारे मुनगटीवार यांना फोन केला. पण त्यांनी तो उचलला नाही. मी तीन महिने वाट पाहिली. कारण, मला हिंदुत्वावर काम करायचे होते. प्रकाश महाजन यांनी उद्भव ठाकरे व मनसे अध्यक्ष राज ठाकरे यांच्यावरही निशाणा साधला. ते म्हणाले, ठाकरे बंधूंनी केव्हाच हिंदुत्व सोडले. त्यांना केवळ मुंबईतील आपले अस्तित्व टिकवायचे आहे. मोठ्या लोकांनी निष्ठा बदलली की विचार, देशहित असे म्हटले जाते. उलट गरिबांवर शेण खाल्ल्याचा आरोप होतो.

छोट्या कार्यकर्त्याने निष्ठा सोडली की त्यांना गद्दार म्हटले जाते. मी आता अस्तित्व आहे तोपर्यंत शिवसेनेत राहणार. मी दोन्ही भावांना एकत्र येण्याचे आवाहन केले. पण ते मराठी माणसापासून दूर जातांना दिसले. ते मला खटकले.

■ **माझी हकालपट्टी करा**

शिंदेच्या निष्ठावान नेत्याची मागणी

■ **कल्याण :** महाराष्ट्रात सध्या सर्वत्र महापालिका निवडणुकीचे वातावरण झाले असून कार्यकर्ते उमेदवारी मिळावी यासाठी प्रयत्न करत आहेत तर काही कार्यकर्त्यांना संधी न मिळाल्याने नाराजी व्यक्त केली जात आहे. अशातच एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेतील नेते कैलास शिंदे यांनी पत्राद्वारे थेट हकालपट्टी करण्याची मागणी केली. शिवसेना पक्षातून माझी हकालपट्टी करण्यात यावी, अशा शब्दांत कैलास शिंदे यांनी शिंदे यांना पत्र लिहिले आहे.

कैलास शिंदे यांनी त्यांच्या पत्रात म्हटले की, साहेब सध्या देशात राज्यात जिल्ह्यात-शहरांत तसेच गावात ज्या प्रकारे राजकारण सुरू आहे. तर हल्ली तुमच्या एकनिष्ठ असणे, किती कार्य केले, तुमचा अनुभव, शिक्षण, यांना शुन्य महत्त्व असून तुम्ही आर्थिक किती मजबूत आहात याला महत्त्व आहे. तुमच्याकडे फक्त पैसा असेल तरच तुम्ही निवडणूक लढवण्यास पात्र आहात असा अधोरेखीत नियम झाला आहे, असे त्यांनी म्हटले.

पुढे कैलास शिंदे लिहितात की, त्यामुळे गुरुवर्य धर्मवीर आनंद दिघे साहेब आणि गुरुबंधू एकनाथ शिंदे साहेब यांना एक कट्टर कार्यकर्ता म्हणून सर्वगुण असताना राजकारणात निवडणुकीसाठी लागणारा आर्थिक सक्षम असणे हा महत्त्वाचा गुण माझ्याकडे नाही. त्यामुळे मी कल्याण डोंबिवली महानगरपालिका निवडणुकीत तिकीट मिळवण्यास पात्र नाही. माझ्यामुळे पक्षाचे नुकसान होऊ नये म्हणून माझी पक्षातून हकालपट्टी करण्यात यावी, ही नम्र विनंती. तसदी बदल क्षमस्व आणि आपणांस शुभेच्छा, अशा शब्दांत कैलास शिंदे यांनी आपल्या भावना पत्राद्वारे व्यक्त केल्या आहेत

■ **ठाणे महापालिका निवडणूक**

मनसेकडून उमेदवारांना 'एबी' फॉर्म

■ **ठाणे :** महापालिकेच्या निवडणुकीसाठी उमेदवारी अर्ज भरण्यासाठी आता शेवटचे दोन दिवस शिल्लक असताना सर्वच राजकीय पक्षांच्या अधिकृत उमेदवारांना एबी फॉर्म देण्यास सुरुवात झाली आहे. मुंबईनंतर ठाणे महापालिकेकडेही विशेष लक्ष असणार आहे. ठाण्यात महाविद्यालया आघाडीकडून मनसे असे एकत्रित निवडणूक लढवणार आहेत. मनसेने २४ जागांवरील उमेदवारांना रविवारी रात्रीच एबी फॉर्म दिल्याची माहिती आहे. यातील आता ७ उमेदवारांची नावे समोर आली आहेत.

ठाण्यात मनसेने आपली सक्रियता वाढवली असून, रविवारी रात्री उशिरा जिल्हा सचिव नैनेश पाटणकर यांच्या हस्ते पहिल्या टप्प्यातील उमेदवारांना 'एबी' फॉर्मचे वाटप करण्यात आले. ठाण्यात मनसे आणि ठाकरे गटाची ताकद मोठी असल्याने, या निवडणुकीत 'ब्रँड ठाकरे' भाजप आणि शिंदे गटाच्या वर्चस्वाला धक्का देण्यात यशस्वी ठरणार का, याबाबतची उत्पुंकता आता शिगेला पोहोचली आहे. मनसे नेते अविनाश जाधव यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, यंदा पक्षाने अनेक नवीन चेहऱ्यांना रिंगणात उतरवण्याचे धोरण स्वीकारले आहे.

राष्ट्रवादी काँग्रेसचे दोन्ही गट अखेर एकत्र

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :** राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी शरदचंद्र पवार पक्षाचे आमदार रोहित पवार यांनी पुणे व पिंपरी चिंचवड येथे राष्ट्रवादी काँग्रेसचे दोन्ही गट एकत्र निवडणूक लढवणार असल्याची घोषणा केली आहे.

उपमुख्यमंत्री तथा सत्ताधारी राष्ट्रवादीचे अध्यक्ष अजित पवार यांनी रविवारी रात्रीच यासंबंधीची घोषणा केली होती. त्यानंतर आता शरद पवार गटानेही त्यावर मोहोर उमटवल्यामुळे राष्ट्रवादीच्या कुटुंबाने पुन्हा एकत्र होण्याच्या दिशेने पाऊल उचलल्याचे दिसून येत आहे.

रोहित पवार आज सकाळी पत्रकारांशी संवाद साधताना म्हणाले, सध्या वेगवेगळ्या शहरांत वेगवेगळे समीकरण तयार होत आहे. एकनाथ शिंदे व अजित पवार यांच्यात काही गोष्टी पटत नाही अशी चर्चा आहे. पण नाशिकमध्ये या दोघांचेही पक्ष एकत्र निवडणूक लढवत आहेत. त्यामुळे त्या - त्या ठिकाणाच्या कार्यकर्त्यांना विश्वासात येऊन लढावे लागते. आज महापालिकेची निवडणूक आहे. त्यात विलीनीकरणाचा विषय असता तर आम्ही संपूर्ण महाराष्ट्रात युती केली असती. पण असे काही झाले नाही. फक्त पुणे व पिंपरी चिंचवड येथे आम्ही एकत्र येण्याचा निर्णय घेतला आहे. हा निर्णय स्थानिक कार्यकर्ते व पदाधिकाऱ्यांनी

पुणे, पिंपरी चिंचवड मनपा एकत्र लढवणार

शरद पवार गट महायुतीसोबत जाणार का?

पत्रकारांनी यावेळी पुणे महापालिकेत सत्ता आली तर तुम्ही महायुतीसोबत जाणार नाही का ? असा प्रश्न यावेळी रोहित पवारांना विचारला. त्यावर त्यांनी सावध प्रतिक्रिया दिली. पुणे महापालिकेचे प्रश्न वेगळे आहेत. पिंपरी चिंचवडचे प्रश्न वेगळे आहेत. महापालिकेची निवडणूक का महत्त्वाची असते, तर तिला स्वतंत्र बजेट असते. त्या बजेटच्या माध्यमातून तेथील जनतेला सेवा द्यायची असते. स्वतःचे बजेट असल्यामुळे आपण राज्य सरकारवर अवलंबून नसतो. त्यामुळे इथे ते बजेट योग्य पद्धतीने लोकांच्या हितासाठी वापरले जावे अशी अपेक्षा असते. त्यामुळे लोकल लोकांसाठी आम्ही इथे एकत्र आलोत. त्यामुळे इथे ज्या लोकांची सत्ता लोकली होती, तिथे योग्य पद्धतीचे काम केले गेले नाही असे लोकांचे मत आहे, असे रोहित पवार म्हणाले.

घेतला आहे. कुठेच नाहीत. त्यांचे मत एवढेच आहे की, जे लोक आपल्यासाठी लढले त्यांना विश्वासात

ध्या. त्यांचे म्हणणे काय? हे समजून घ्या. महापालिकेत कधीही एवढ्या मोठ्या पातळीवरचे नेते कधीही इन्वॉल्व्ड झाले नव्हते. शरद पवारांना पूर्वीच्या काळची सवय असल्यामुळे त्यांनी पदाधिकाऱ्यांना विश्वासात घेऊन योग्य तो निर्णय घेण्याचे सांगितले. त्यानुसार, वेगवेगळ्या शहरांत वेगवेगळे समीकरण आपल्याला पहावयास मिळत आहे. पण पुणे व पिंपरी चिंचवडमध्ये घड्याळ व तुतारी आपल्याला एकत्र लढताना दिसून येतील.

रोहित पवार म्हणाले, उद्या अर्ज भरण्याचा शेवटचा दिवस आहे. त्यामुळे आजच बऱ्याचशा गोष्टी स्पष्ट होतील. आम्ही आमच्या कार्यकर्त्यांना व घड्याळाचे लोक त्यांच्या कार्यकर्त्यांना एबी फॉर्म देतील. उद्या दुपारी आम्हाला किती जागा मिळाल्या हे स्पष्ट होईल. आमचा जागावाटपाचा फॉर्म्युला उरला आहे. आमच्या १०० पैकी ९५ इच्छुक कार्यकर्त्यांनी आम्हाला एकत्र येण्याचे आवाहन केले होते. त्यांच्यासाठी ही निवडणूक अत्यंत महत्त्वाची आहे व त्यांना निवडून आणण्यासाठी हा निर्णय घेण्यात आला आहे. राजकारणात काही निर्णय लवकर, तर काही निर्णय उशिरा घेतले जातात. राहिला प्रश्न पुणे व पिंपरी चिंचवडचा तर तो काल झाला नाही, अनेक दिवसांपासून या मुद्यावर चर्चा सुरू होती, असे ते म्हणाले.

संभाजीनगरमध्ये महायुतीत बिघाडी?

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :** छत्रपती संभाजीनगर महापालिका निवडणुकीसाठी भाजपसोबत युती करण्याच्या प्रयत्नांना प्रतिसाद मिळत नसल्याने शिवसेना शिंदे गट अस्वस्थता आहे.

पालकमंत्री संजय शिरसाट यांनी पत्रकार परिषदेत सांगितले की भाजप सरकारात्मक प्रतिसाद देत नसेल, तर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे युतीसाठी पर्यायी मार्ग काढतील.

संजय शिरसाट म्हणाले, गेल्या दोन दिवसांपासून शिवसेना भाजपच्या प्रस्तावाची वाट पाहत आहे. उमेदवारी अर्ज भरण्यासाठी केवळ दोन दिवस शिल्लक असतानाही भाजपकडून अद्याप कोणताही प्रस्ताव आलेला नाही. तसेच छत्रपती संभाजीनगरमधील भाजप नेते प्रतिसाद देत नसल्याची माहितीही वरिष्ठांना कळवण्यात आल्याचे शिरसाट यांनी सांगितले. तसेच शिवसेनेने ४१ जागांचा प्रस्ताव भाजपला दिल्याची माहिती शिरसाट यांनी दिली आहे.

पुढे शिरसाट म्हणाले, भाजपसोबत जवळपास ८-९ बैठकी झाल्या आहेत. काही बैठकांमध्ये आम्ही सकारात्मक दृष्टिकोनातून पाऊले उचलण्याचा प्रयत्न करत आहोत. आता आज काय निर्णय होतो, त्याकडे आमचे लक्ष आहे. एवढे निश्चित आहे की ही महायुती कशा पद्धतीने पुढे च्यावी आणि यात कसा मार्ग काढावा, यासंदर्भातला निर्णय देवेंद्र फडणवीस आणि एकनाथ शिंदे घेतले. पुढे बोलताना संजय शिरसाट म्हणाले, युतीबाबतची अंतिम बोलणी अद्याप झालेली नाही. भाजपने तातडीने आपला प्रस्ताव द्यावा. तसेच जागावाटपाबाबतचा अंतिम निर्णय वरिष्ठ पातळीवर होईल. यावेळी शिरसाट यांनी शिवसेना ठाकरे गटावरही जोरदार टीका केली. उबाठा गट १२ मुस्लिम उमेदवारांना रिंगणात उतरवणार असल्याच्या वृत्तावर बोलताना ते म्हणाले की, उद्भव सेना आता 'उबाठा मामू' झाली आहे. त्यांना मुस्लिमांशिवाय दुसरा कोणताही पर्याय शिल्लक नाही आणि ते केवळ मतांची बेरीज करण्याच्या तयारीत आहेत.

तटकरेंचा पोलिसांवर दबाव

आ. महेंद्र थोरवेंचे सुनील तटकरेंवर गंभीर आरोप

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २९ :** खोपोली नगरपालिकेच्या शिंदे सेनेच्या नगरसेविका मानसी काळोखे यांचे पती मीशे काळोखे यांच्या निर्घृण हत्येमुळे रायगड जिल्ह्यातील राजकीय वातावरण प्रचंड तापले आहे.

या प्रकरणातील नऊ आरोपींना न्यायालयाने ५ जानेवारीपर्यंत पोलिस कोठडी सुनावली असली तरी, यावरून आता शिवसेना शिंदे गट आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित पवार गट यांच्यात आरोप-प्रत्यारोपांच्या फैरी झाडू लागल्या आहेत. आमदार महेंद्र थोरवे यांनी थेट खासदार सुनील तटकरे यांच्यावर पोलिसांवर दबाव आरोप केला आहे, तर तटकरे यांनी या प्रकरणाची एसआयटी चौकशी या

करण्याची मागणी केली आहे. आमदार महेंद्र थोरवे यांनी या हत्येमागे राजकीय षडयंत्र असल्याचा संशय व्यक्त केला आहे. राष्ट्रवादीच्या आरोपींना अटक होऊ नये यासाठी खासदार सुनील तटकरे पोलिसांवर दबाव आणत आहेत, असा थेट आरोप थोरवे यांनी केला. हत्येचा सूत्रधार 'सुतारवाडी'त (सुनील तटकरे यांचे निवासस्थान) बसला असून, जोपर्यंत सर्व आरोपींना अटक होत नाही आणि त्यांना फाशीची शिक्षा मिळत नाही, तोपर्यंत आम्ही गप्प बसणार नाही, असा इशाराही त्यांनी दिला.

तसेच, या प्रकरणातील गुन्हेगारांवर 'मकोका' लावण्याची मागणी त्यांनी केली असून काळोखे एसआयटी चौकशीतून सत्य समोर येईलच महेंद्र थोरवे यांच्या आरोपांनंतर खासदार सुनील तटकरे यांनी तातडीने कर्जतमध्ये धाव घेत राष्ट्रवादीच्या कार्यकर्त्यांशी संवाद साधला. या हत्येचे आम्ही समर्थन करत नाही, मात्र या घटनेचे राजकारण करणाऱ्यांनी हे लक्षात ठेवावे की सत्य लवकरच बाहेर येईल, असे तटकरे म्हणाले. या प्रकरणाची पारदर्शक चौकशी व्हावी यासाठी आपण स्वतः मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे एसआयटी चौकशीची मागणी करणार असल्याचे त्यांनी सांगितले. कोणी काय काय केले आहे, हे चौकशीतून समोर येईलच. मी योग्य वेळी बोलिन, असा इशारा देत त्यांनी कार्यकर्त्यांना संयम बाळगण्याचे आवाहन केले.

ठाकरेंना मराठी माणसाच्या मतांची परवा नाही..

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :** शरद पवारांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या मुंबईच्या जिल्हाध्यक्षा राखी जाधव यांनी आज भाजपमध्ये प्रवेश केला आहे. पक्ष प्रवेश केल्यानंतर यावेळी भाजप नेते प्रवीण दरेकर, प्रसाद लाड हे राखी जाधव यांच्यासह उपस्थित होते.

यावेळी प्रवीण दरेकर यांनी ठाकरेंवर टीका केली आहे. राज ठाकरे यांनी मोदी आणि ईक्वीएमच्या जोरावर भाजप माज करत असल्याची टीका केली होती. यावर प्रवीण दरेकर यांनी पलटवार केला आहे.

दरेकर म्हणाले, ठाकरेंचा विश्वास आता मराठी माणसावर राहिलेला नाही, हिंदू मतांवर राहिलेला नाही. त्यांना मराठी माणसाची आणि हिंदूंच्या मतांची परवा नाही. मुंबईकडे आमचे लक्ष आहे, देवेंद्र फडणवीस यांचे लक्ष मुंबईकडे आहे, त्यामुळे वेगवेगळ्यात आलेले हे विधान असल्याची टीका

राज ठाकरेंवर दरेकरांचा पलटवार

दरेकरांनी केली आहे. प्रवीण दरेकर म्हणाले, केवळ उमेदवारी मिळावी म्हणून कोणी भाजपमध्ये येत नाही. तर विकासाचे राजकारण जे देशात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि राज्यात देवेंद्र फडणवीस करत आहेत. तसेच मुंबईचा चेहरा-मोहरा जे काही बदलत आहे. राखी जाधव या कुठल्याही पक्षातल्या असल्या तरी त्या ग्रांडउवरच्या कार्यकर्त्या आहेत. हे आपण बघितले आहे की त्या जनतेमध्ये राहिलेल्या कार्यकर्त्या आणि नेत्या आहेत.

दरेकर म्हणाले, राखी जाधव यांना खात्री होती की, माझ्या घाटकोपरचा विकास करायचा असेल, मुंबईचा विकास करायचा असेल तर देवेंद्र फडणवीस यांच्या सोबत विकासाचे राजकारण करूया. त्यातून मुंबई राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार गटाची अध्यक्ष राखी जाधव यांनी आज भाजपात प्रवेश केल्याचे ते म्हणाले.

'मातोश्री'वरील बैठकीत अनिल परब संतप्त

तिकीट वाटपावरून वरुण सरदेसाई यांच्यासोबत झाला वाद : तावातावाने बैठकीतून निघून गेले

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २९ :** मुंबई महापालिकेच्या मुद्यावरून अवघ्या राज्याचे राजकारण तापले आहे. त्यातच ही महापालिका आपल्या ताब्यात ठेवण्यासाठी शिवसेना उद्भव बाळासाहेब ठाकरे गटाने जोरदार मोर्चेबांधणी केली आहे. पण आता ठाकरे गटातच तिकीट वाटपावरून जोरदार राडा सुरू असल्याचे समोर आले आहे. २१ प्रकरणी रविवारी रात्री उशिरा मातोश्रीवर झालेल्या बैठकीत आमदार अनिल परब व आमदार वरुण सरदेसाई यांच्यात जोरदार शाब्दिक वाद झाला. परब रामारामाने बैठकीतून निघून गेले. मुंबई महापालिकेसाठी ठाकरे गटाने आपल्या उमेदवारांना एबी फॉर्मचे वाटप सुरू केले आहे. रविवारी रात्री सर्व उमेदवारांना मातोश्रीवर बोलावून

वरुण सरदेसाई यांच्यात जोरदार खडाजंगी झाली. या प्रभागातून अनिल परब यांचे निकटवर्तीय शेखर वेंगणकर यांचे नाव निश्चित झाल्याची माहिती होती. पण ऐनवेळी त्यांचे तिकीट कापून श्रीकांत सरमळकर यांचे जावई हरी शास्त्री यांना उमेदवारी जाहीर करण्यात आली. हरी शास्त्री हे स्थानिक आमदार वरुण सरदेसाई यांच्या गोटातील आहेत. त्यामुळे इथे त्यांच्या निकटवर्तीय नेत्याला प्राधान्य देण्यात आले. यामुळे अनिल परब नाराज झाले. अनिल परब यांनी आपली नाराजी स्पष्ट शब्दांत बोलून दाखवली. त्यानंतर लगेचच बैठक सोडून निघून गेले. त्यानंतर मध्यरात्री २.३० वाजेपर्यंत उमेदवारांना एबी फॉर्मचे वाटप करण्यात आल्याची माहिती सूत्रांनी दिली आहे.

मुक्त विद्यापीठाच्या हिवाळी परिक्षांसाठी

ऑनलाईन गृहपाठ सादरीकरणास ३१ डिसेंबरपर्यंत मुदतवाढ

■ **महासागर प्रतिनिधी, नाशिक, दि. २९ :** यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या हिवाळी परीक्षा दिनांक ०७ जानेवारी २०२६ पासून सुरू होत आहेत. जानेवारी व जुलै सत्रात प्रवेश घेतलेल्या पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणक्रमांच्या विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन गृहपाठ सादर करण्यास बुधवार दिनांक ३१ डिसेंबर २०२५ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आलेली आहे.

विद्यार्थ्यांना त्यांचे सातत्यपूर्ण मूल्यमापन / अंतर्गत मूल्यमापन करण्यासाठी आवश्यक असलेले गृहपाठ ऑनलाईन अपलोड करण्याची कार्यपणाली विद्यापीठाचे मा. कुलगुरू डॉ. संजीव सोनवणे यांच्या मार्गदर्शनाखाली व प्र कुलगुरू डॉ. जोगेंद्रसिंह बिसेन यांच्या नियोजनानुसार परीक्षा विभागाचे विकसित केलेली आहे.

विद्यार्थ्यांनी आपल्या कायम नोंदणी क्रमांकाच्या

(पीआरएन) आधारे लॉगिन करून, विषयनिहाय वैयक्तिक माहिती असलेली उत्तरपुस्तिका डाऊनलोड करून या उत्तरपुस्तिकेमध्ये असलेल्या गृहपाठाचे प्रश्न आपल्या हस्ताक्षरामध्ये लिहून त्या पीडीएफ स्वरूपात पोर्टलवर विषयनिहाय अपलोड करावयाचे आहेत. मुदतीत गृहपाठ सादर न करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संबंधित विषयात अनुपस्थित दर्शनून निकाल जाहीर करण्यात येणार आहे.

अधिक माहितीसाठी विद्यार्थ्यांनी ०८०७९१८८७८९, ८००७२५३०४४, ८०५५२५३०७२ या मदत क्रमांकांवर संपर्क साधावा. ऑनलाईन गृहपाठ सादरीकरणासाठी आवश्यक मार्गदर्शक सूचना, कार्यपद्धती तसेच संबंधित शिक्षणक्रमांची यादी विद्यापीठाच्या <http://asm.ycmou.org.in> संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या मुदतीत गृहपाठ सादर करून सूचनांचे पालन करावे, असे आवाहन परीक्षा विभागातर्फे करण्यात आले आहे.

राज्यभरात २९ महानगर पालिकांच्या निवडणुका जाहीर झाल्या आहेत. उद्या

उमेदवारी अर्ज दाखल करण्याचा शेवटचा दिवस. आज प्रत्येक पक्षाच्या कार्यालयात धावपळ, नाराजी, गुप्त बैठका आणि फोनाफोनीचा धडाका सुरू आहे. कारण एकच-तिकीट.

ज्यांना उमेदवारी मिळणार नाही, त्यातील अनेक जण पक्षाशी निष्ठा तोडून अपक्ष किंवा प्रतिस्पर्धी आघाडीच्या झेंड्याखाली उमेदवारी दाखल करतील. तेव्हा लगेच राजकीय शब्दकोशातले दोन शब्द ऐकू येतात-गद्दार आणि बंडखोर. गंमत म्हणजे, एकाच व्यक्तीसाठी हे दोन्ही शब्द वापरले जातात; फरक फक्त पाहणाऱ्याच्या नजरेत असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकसंध ताकद दाखवायची असते. त्यामुळे गद्दार हा शिवका लावून इतरांना धडा देण्याची राजकीय गरज निर्माण होते.

महायुती असो किंवा आघाडी, दोन्हीकडे हीच भाषा ऐकू येते. पक्षाने मोठं केलं, आज पद दिलं, सत्ता दिली, तरी ऐनवेळी साथ सोडली, हा गद्दारीचा आरोप केला जातो. हा आरोप केवळ नैतिक नाही; तो राजकीय शस्त्र असतो.

गद्दारी म्हणजे काय ?

पक्षाच्या दृष्टीने पाहिलं, तर गद्दारी म्हणजे पक्षशिस्त मोडणे. संघटनात्मक निर्णय स्वीकारण्याऐवजी स्वतःचा स्वार्थ, स्वतःची महत्त्वाकांक्षा पुढे ठेवणे. उमेदवारी न मिळाल्यामुळे बंड पुकारणे, प्रचारकाळ्यात जाणे-हे सर्व पक्षाच्या नजरेत गद्दारीच असते.

विशेषतः सत्ताधारी पक्ष असो वा विरोधक, दोघांनाही एकस

अकोला

पान 3

मूर्तिजापूरमध्ये एक्सपायरी औषधांचा स्फोट; मृत्यूचा धंदा उघडकीस

घरकुल परिसरात पोलिसांची धडक; लाखोंचा साठा जप्त, आरोग्य माफियांची पाळेमुळे उघडी

■अकोला,दि २९ (प्रतिनिधी) :

अकोल्यातील मूर्तिजापूर शहरात नागरिकांच्या जीवाशी थेट खेळ करणाऱ्या घातक औषध साठवणुकीचा धक्कादायक पर्दाफाश झाला आहे. गोपनीय माहितीच्या आधारे मूर्तिजापूर शहर पोलीस ठाण्याचे ठाणेदार अजित जाधव यांच्या नेतृत्वाखाली पोलिस पथकाने घरकुल परिसरातील एका घरावर अचानक छापा टाकला. या कारवाईत लाखो रुपयांचा एक्सपायरी मानवी औषधांचा साठा आडवून आला. ही औषधे बाजारात पोहोचली असती, तर गंभीर आजारास्त रुग्णांच्या जीवावर बेतण्याची दाट शक्यता व्यक्त केली जात आहे.कारवाईदरम्यान एक व्यक्ती ताब्यात घेण्यात आली असून मात्र हा साठा नेमका

कोणाच्या मालकीचा आहे, कोणत्या मेडिकल किंवा वितरण साखळीत जाणार होता, याबाबत अद्याप स्पष्टता नाही. औषधांच्या नावाखाली नफेखोरी करत जनतेच्या आरोग्यावर घाला घालणाऱ्यांचे हे जाळे किती खोल

आहे, याचा तपास सुरू आहे. या धडाकेबाज कारवाईमुळे संपूर्ण वैद्यकीय क्षेत्रात खळबळ उडाली असून दोषींवर कठोरत कठोर कारवाई करण्याची मागणी नागरिकांतून होत आहे.

हरीशभाई अलीमचंदाने यांची घरवासी खासदार,आमदारांनी केले स्वागत

■अकोला,दि २९ (प्रतिनिधी) :

भारतीय जनता पक्षाच्या नेतृत्वावर विश्वास व्यक्त करून माझी नगराध्यक्ष हरीशभाई अलीमचंदानी, त्यांनी भारतीय जनता पक्षामध्ये पुन्हा काम करण्याचा निर्णय केला असून त्यांचे निलंबन परत घेण्यात आले असून त्यांचे स्वागत खा. अनुप धोत्रे आ. रणधीर सावरकर जयंत मसने, संतोष शिवरकर वसंत बाळुका, रंजीत खेडकर बाळटाले, रवींद्र भन्साली, गिरीश जोशी, अजय शर्मा. माधव मानकर, डॉ. अमित कावरे, संजय गोटेफफोडे, नितेश पाली आदी भारतीय जनता पक्षाचे पदाधिकारी प्रामुख्याने उपस्थित होते. यावेळी भारतीय जनता पक्षाला स्पष्ट बहुमत मिळून देऊ यासाठी एकत्र येऊन काम करू व पक्ष जो आदेश देईल त्या आदेशाचे पालन करेल अशा शब्दात हरीशभाई अलीमचंदानी यांनी आपल्या घरवाशीचे स्वागत करतेवेळी मनोगत व्यक्त केले .व पक्ष नेतृत्व, प्रदेश आणि स्थानिक नेतृत्वाचे आभार व्यक्त केले.

थोडक्यात

तिळगुळाच्या मंद सुगंधाने दरवळली बाजारपेठ

अकोला : मकर संक्रांतीला अजून १६ दिवस बाकी असल्याने, या सणासाठी आवश्यक असलेले तीळ आणि गुळ विकणारी दुकाने शहरातील बाजारपेठेत आधीच थाटली आहेत. अकोला शहराची बाजारपेठ तीळ आणि गुळाच्या सुगंधित सुगंधाने भरलेली आहे. यावर्षी तीळ आणि गुळाच्या किमती किंचित वाढल्या आहेत. अकोला शहरात पश्चिम महाराष्ट्रातून येणाऱ्या गुळाला जास्त मागणी आहे, ज्यामुळे बाजारात गुळाची लक्षणीय आवक वाढली आहे. यावर्षी बाजारात लाल केशरी चिक्कीचा गुळ आणि केमिकल विरहित गुळ तसेच चहाचा गुळ व मोदक आणि गुळवुडी आदींनी दुकाने सजली आहेत. तीळ आणि गुळाचा सुगंध बाजारपेठेत भरून राहतो, ज्यामुळे उत्सवाचे वातावरण निर्माण होत आहे. थंड हवामानात तीळ आणि गुळाचा सुगंध लोकांना आकर्षित करत आहे. थंड वाऱ्यात तीळ-गुळाची दुकाने लोकांना बाजारात आकर्षित करत आहे. अकोला शहरातील विविध मिठायांच्या दुकानात दुकानात तसेच शहरातील धान्य बाजारात तीळ-गुळाच्या मिठाई विकल्या जात आहेत. एका तीळ-गुळ विक्रेत्याने सांगितले की यावर्षी तिळगुळासाठी आवश्यक चिक्कीचा गुळ ५५ रुपये प्रति किलोने विकला जात आहे तर चांगला तीळ दीडशे रुपयांपासून १७० रुपये किलोने विकला जात आहे दुकानदारांचे म्हणणे आहे की संक्रांतीचा सण जवळ येताच तिळगुळ आणि इतर मिठाई यांची मागणी वाढेल दोन प्रकारचे तीळ विक्रीसाठी बाजारात आणण्यात आले आहेत हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की मकर संक्रांतीचा सण अजून १६ दिवसांवर आला असताना अकोला शहरातील बाजारपेठांमध्ये उत्सवाचा उत्साह दिसू लागला आहे. संक्रांतीच्या आधीच शहरातील चौकांमध्ये आणि मुख्य बाजारपेठेत तीळ आणि गुळ विकले जात आहेत.

अकोल्यात काँग्रेस- शरद पवार गटाची युती

अकोला : मनपा निवडणुकीसाठी काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी (शरद पवार गट) यांनी युतीची अधिकृत घोषणा केली आहे. मात्र, ठाकरे गट स्वतंत्र लढणाऱ्या आणि आघाडीत राहणारा, याबाबत अद्याप संभ्रम कायम आहे. अनेक पदाधिकाऱ्यांनी शिंदे गटात प्रवेश केल्याने ठाकरे गटासमोर मोठे आव्हाननिर्माण झाले आहे. या सत्तासंघर्षात ठाकरे गटाची भूमिका निर्णायक ठरणार असून अकोल्याच्या राजकारणात आता चुरस वाढली आहे.

तरुणाईनी केला संकल्प

अकोला : ससत्या वर्षांना निरोप देण्यासाठी आणि नवीन वर्षाच्या स्वागतासाठी तरुणाईने नवीन वर्षाचे संकल्पही आखले आहेत. कॉलेजसह शहरातल्या कुड्ड्या कुड्ड्यावर तरुणाई नववर्ष संकल्पाचे झमले बांधत होते. नव्या वर्षा मध्ये काय करायचे, याची यादीच यापैकी काहीनी तयार केली होती. हे संकल्प पूर्णत्वाला नेण्याबाबत अनेकांनी आपापसात पैजासुद्धा लावल्या आणि त्यांनी केलेले संकल्प यावर्षी तरी निश्चित पूर्ण करू अशी हमी हे मित्र-मैत्रिणी एकमेकांना देत आहे येणारे वर्ष हे आपल्या संकल्पपूर्तीचे ठरावे.

मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना

केवायसीसाठी अखेरचे २ दिवस

■अकोला,दि २९ (प्रतिनिधी) :

मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेअंतर्गत पात्र लाभार्थीमहिलांची पडताळणी आणि केवायसीच्या आधार प्रमाणीकरण करण्यासाठी ३१ डिसेंबरपर्यंत मुदत असून, ती तत्काळ पूर्ण करून घ्यावी, असे आवाहन प्रशासनातर्फे करण्यात आले आहे.योजनेअंतर्गत पात्र लाभार्थी महिलांचे वडील किंवा पती हयात नाहीत किंवा घटस्फोट झालेला आहे त्या लाभार्थी महिलांनी स्वतःचे ई केवायसी करून पती अथवा वडील यांचे मृत्यू प्रमाणपत्र किंवा घटस्फोटीतांनी घटस्फोट प्रमाणपत्र किंवा मा.

न्यायालयाचे आदेश याची सत्यपत्र संबंधित अंगणवाडी सेविका यांच्याकडे ३१ डिसेंबरपर्यंत जमा करावी. अंगणवाडी सल्ल्यास बालविकास प्रकल्प अधिकारी यांच्याकडे अर्जासह कागदपत्रे देऊन शिफारस घ्यावी, असे आवाहन जिल्हा महिला व बालविकास अधिकारी गिरीश पुसदकर यांनी केले आहे.

अकोला शहरात लोकशाहीचा उत्सव प्रारंभ

■अकोला,दि २९ (प्रतिनिधी) :

अकोला महानगरपालिका निवडणुकीच्या निमित्ताने लोकशाहीचा जागर सुरू झाला आहे. प्रत्येक नागरिकाने मतदानाचा हक्क बजावून शहराच्या विकासात सहभागी व्हावे, या उद्देशा हेतूने मनपा प्रशासनाने शहरात ठिकठिकाणी व्यापक जनजागृती मोहीम राबवली आहे. 'माझे मत माझी जबाबदारी' असा संदेश देत आज शहरातील ऑटो आणि प्रमुख चौकांमधील दुभाजकांवर आकर्षक स्टीअर्स लावून नागरिकांना मतदानाचे आवाहन करण्यात आले.

मनपा आयुक्त तथा प्रशासक डॉ. सुनील लहाने यांच्या प्रेरणेतून आणि अतिरिक्त आयुक्त सुमेध अलोनने यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा अभिनव उपक्रम राबवण्यात येत आहे. अकोलेकरांनी केवळ मतदार न राहता 'जागरूक नागरिक' म्हणून राष्ट्रीय कर्तव्यात सहभागी व्हावे, हा या मोहिमेचा मुख्यउद्देश आहे शहरातील वडळींची ठिकाणे जसे की, नवीन बस स्थानक, अशोक वाटिका चौक, दुर्गा चौक, गांधी रोड आणि नेहरू पार्क चौक या परिसरातील ऑटोवर प्रेरणादायी घोषवाक्ये लावण्यात आली आहेत. अशासंदेशांमुळे मतदानाविषयी सकारात्म

क नागरिकांमध्ये वातावरण निर्माण होत आहे. या मोहिमेत मनपा शिक्षणाधिकारी २५ डिसेंबर रोजी जिल्हाधिकारी व जिल्हा पुरवठा अधिकाऱ्यांना निवेदन दिले. मलकापूर व गोरक्षण रोड परिसरातील स्वस्त धान्य दुकानांमधील तांदूळ व ज्वारी निकृष्ट आहे, त्यामुळे हे धान्य बदलून खाण्यायोग्य धान्य उपलब्ध करून देण्यात यावे, अशी मागणी त्यांनी निवेदनाद्वारे केली आहे. गैर प्रकाराकडे अधिकाऱ्यांनी लक्ष द्यावे आणि नागरिकांना योग्य दर्जाचे धान्य वितरित करावे अशी मागणी देखील करण्यात आली.

प्रशांत राजुरकर, यशवंत दुधाडे, अब्दुल शफीक, आकाश बागडे, किशोर गुजर, गौरव श्रीवास, शैलेश पवार यांसह अनेक अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी प्रत्यक्ष रस्त्यावर उतरून जनजागृती केली.अकोला

स्वस्त धान्य दुकानातील निकृष्ट धान्याची तक्रार

अकोला : स्वस्त धान्य दुकानातून दिले निकृष्ट दर्जाचे धान्या ऐवजी खाण्यायोग्य धान्य देण्यात यावे, अशी मागणी शहरातील नागरिकांनी केली आहे. या संदर्भात मलकापूर, गोरक्षण रोड परिसरातील रेशनकार्डधारकांनी २५ डिसेंबर रोजी जिल्हाधिकारी व जिल्हा पुरवठा अधिकाऱ्यांना निवेदन दिले. मलकापूर व गोरक्षण रोड परिसरातील स्वस्त धान्य दुकानांमधील तांदूळ व ज्वारी निकृष्ट आहे, त्यामुळे हे धान्य बदलून खाण्यायोग्य धान्य उपलब्ध करून देण्यात यावे, अशी मागणी त्यांनी निवेदनाद्वारे केली आहे. गैर प्रकाराकडे अधिकाऱ्यांनी लक्ष द्यावे आणि नागरिकांना योग्य दर्जाचे धान्य वितरित करावे अशी मागणी देखील करण्यात आली.

प्रहार अपंग संघटनेची आढावा बैठक संपन्न

■तेल्हारा,दि २९ (प्रतिनिधी) :

शासकीय विश्राम गृह तेल्हारा येथे प्रहार अपंग संघटना ची आढावा बैठक आयोजित करण्यात आली होती,आणि नवीन पद नियुक्ति चा देखील कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता यावेळी प्रहार अपंग संघटना अकोला ग्रामीण जिल्हा अध्यक्ष संदीप गजानन ताथोड,यांचे प्रमुख मार्गदर्शनात अध्यक्ष मध्ये आणि प्रहार अपंग संघटना महिला तालुका अध्यक्ष ज्योती कैलास गाडेकर यांचे प्रमुख उपस्थितीत संपन्न झाला यावेळी प्रहार अपंग संघटना तेल्हारा तालुका उपाध्यक्ष पदी इम रान खान,महिला उपाध्यक्ष पदी सी कुसुम खंडोरे यांची निवड करण्यात आली आणि रखडलेला दिव्यांग निधी वाटप ,दिव्यांग राखीव निधी अन्य

विषयावर चर्चा करून ते सोडविण्याकरिता नेहमी तत्पर राहून दिव्यांग बांधवांचे प्रश्न अडचणी सोडवु असे पदाधिकारी यांनी सांगितले.

‘नायलॉन चायनीज मांजाची अवैधरित्या विक्री करणाऱ्या आरोपीस अकोट फाईल पोलीसांनी केली अटक’

■अकोला,दि २९ (प्रतिनिधी) :

दि २८/१२/२०२५ रोजी पोलीस स्टेशन अकोट फाईल अकोला भागातील शंकर नगर येथील राहणारा अभय देवानंद भोसले हा शासनाने प्रतिबंधित केलेला नायलॉन चायनीज मांजाची अवैधरित्या विक्री करीत असले बाबत गोपनीय माहिती प्राप्त झाली अशा खात्रीलायक बातमीची माहिती पो. नि. श्री. रहीम शेख यांना देवुन त्यांचे मार्गदर्शनाखाली सपोनि जनाधन खंडेराव, पो हवा / १५०० प्रशांत इंगळे, पो हवा / २११४ हर्षल श्रीवास व पोका /२१५५ ईमरान शाह असे शंकर नगर, अकोट फाईल अकोला येथे जावुन रेड कार्यवाही केली आरोपी नामे अभय देवानंद जनाधन वय १९ वर्ष रा शंकर नगर, अकोट फाईल अकोला हा नागरीकांचा व पशुपक्षांचा जिव जाण्याइतपत गंभीर दुखापत व सद्दोष मनुष्यवध व प्रयत्न करण्याचे उद्देशाने प्रतिबंधित नायलॉन मांजा बेकायदेशीररित्या स्वताच्या आर्थीक फायदयाकरीता विक्री करीता बाळगुन

असलेला मिळून आल्याने त्यास ताब्यात घेवुन त्याचे कडुन काळया रंगाचे प्लास्टीक बंडल / रील MONO KITE FIGHTER असे लेबल असलेले एकुण ३३ नग प्रति किंमत १२०० रु. असा एकुण ३९,६०० रु.

क्रीडा व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन

अकोला : सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या अधिनस्त असलेल्या अमरावती विभागातील मुला-मुलींच्या शासकीय निवासी शाळेमधील प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकास करण्यासाठी तसेच विद्यार्थ्यांच्या कला गुणांना वाव मिळावा तसेच क्रीडा नैपुण्य विकसित होण्यासाठी विभागांतर्गत सन २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षातील अमरावती विभागातील ५ जिल्ह्यातील मुला-मुलींची शासकीय निवासी शाळांचे विभागीय स्तरावरील स्नेहसंमेलन, क्रीडा व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन दि. ३० डिसेंबर ते ३१ डिसेंबर २०२५ रोजी आयोजित करण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने स्पर्थमध्ये कोट्यांज ८०० ते ८५० विद्यार्थी व कर्मचारी उपस्थित राहणार आहे.क्रीडा स्पर्धा अंजुल येथे संपन्न होणार आहे, यात अमरावती, अकोला, यवतमाळ, बुलढाणा व वाशिम या पाचही जिल्ह्यातील समाज कल्याण विभाग यांचा नियंत्रणातील पाचही जिल्ह्यातील शासकीय निवासी शाळा सहभागी होणार आहेत.

शिवसेनेच्या पहिल्या फळीतील ज्येष्ठ नेते श्रीकृष्ण ढोरे यांचे निधन

अकोल्यात शोककळा; राजकीय, सामाजिक क्षेत्रातून भावपूर्ण श्रद्धांजली

■अकोला,दि २९ (प्रतिनिधी) :

आयुष्यभर हिंदुत्वाच्या विचारासाठी कृती आणि लेखणीद्वारे सातत्याने कार्य करणारे, ज्येष्ठ विचारवंत, लेखक, साहित्यकार व कुशल संघटक श्रीकृष्ण ढोरे यांचे निधन झाले. त्यांच्या निधना मुळे अकोला जिल्ह्यासह संपूर्ण हिंदुत्ववादी चळवळीला मोठी हानी झाली असून सर्व स्तरांतून तीव्र शोक व्यक्त केला जात आहे. प्रदेश सरचिटणीस आमदार रणधीर सावरकर यांनी श्रद्धांजली अर्पण करताना सांगितले की, हिंदुत्वासाठी खंड झटणारे, विचार आणि कृती यांची सांगड घालणारे श्रीकृष्ण ढोरे हे

चळवळीचे आधारस्तंभ होते. त्यांच्या निधनाने हिंदुत्व चळवळीची मोठी हानी झाली आहे.भाजपा-शिवसेना युतीसाठी १९९५ पासून सक्रिय कार्य करणारे ढोरे

हे अभ्यासू, उत्कृष्ट वक्ते व लेखक होते. खासदार अनुप धोत्रे यांनी शोकसंवेदना व्यक्त करताना म्हटले की, झुंझांच्या निधनाने हिंदुत्ववादी विचारसरणीला एक ज्येष्ठ मार्गदर्शक रामबाण लागला आहे. भाजपा निवडणूक प्रमुख विजय अग्रवाल यांनी ढोरे यांना कुशल संघटक म्हणून गौरवले. संकटाच्या काळात हिंदुत्वासाठी खंबीरपणे उभे राहणारे नेते म्हणून त्यांची ओळख होती. त्यांच्या निधनाने मोठी पोकळी निर्माण झाली आहे, असे ते म्हणाले. आमदार वसंत खंडेलवाल यांनी ढोरे यांना पितृतुल्य नेते संबोधत भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण केली.

१२ व्या राज्यस्तरीय राष्ट्रसंत विचार साहित्य संमेलनाच्या स्वागतध्यक्षपदी प्रा. प्रकाश डवले

■अकोला,दि २९ (प्रतिनिधी) :

वंदनीय राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांच्या समग्र साहित्याचा प्रचार व प्रसार व्हावा या उद्देशाने राष्ट्रसंत विचार साहित्य संमेलन आयोजन समिती अकोल्याच्या वतीने साहित्यिकांना समर्पित १२ वे राज्यस्तरीय राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विचार साहित्य संमेलन अकोल्यात पार पडणार आहे. या संमेलनाच्या स्वागताध्यक्ष पदी शिक्षण तज्ञ प्रा. प्रकाश डवले यांची निवड करण्यात आली आहे. अकोला स्थित जानोरकर मंगल कार्यालय येथे दि. २५ व २६ जानेवारी २०२६ दरम्यान मोठया उत्साहात हे विचार साहित्य संमेलन पार पडणार आहे, या संमेलनाचे मुख्य मार्गदर्शक

आचार्य हरिभाऊ वेरूळकर गुरुजी राहतील तसेच यापूर्वीच संमेलनाध्यक्षपदी प्रा. विजयशंताई मारोतकर (नागपूर)यांची निवड झालेली आहे, अकोल्यातील शिक्षण व सामाजिक क्षेत्रातील सुपरिचित असे डवले एन्जुक्शन सोसायटीचे अध्यक्ष तसेच मानव सेवा फाउंडेशन अकोलाचे अध्यक्ष प्रा. प्रकाश डवले यांची १२ व्या राज्यस्तरीय राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विचार साहित्य संमेलनाच्या स्वागतध्यक्षपदी एकमताने निवड करण्यात आली

भारताच्या अंतराळ युगाचे शिल्पकार विक्रम साराभाई

राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन

भारताच्या अंतराळ संशोधनाचे पितामह आणि आधुनिक भारताच्या अंतराळ युगाचे शिल्पकार म्हणून ओळखले जाणारे महान संशोधक विक्रम साराभाई यांची आज पुण्यतिथी आहे. अंतराळात भारती माणण्या भारत असे आपण म्हणतो. एकवेळ सुई ही बनवू न शकणारा आपला भारत आज विज्ञान तंत्रज्ञान क्षेत्रात स्वयंपूर्ण बनला आहे. अंतराळ विज्ञान क्षेत्रात तर भारताने स्वतःची वेगळी ओळख निर्माण केली आहे. अंतराळ विज्ञान क्षेत्रात भारत जागतिक महासत्ता बनत आहे याचे सर्व श्रेय विक्रम साराभाई यांनाच जाते.

विक्रम साराभाई यांचा जन्म १२ ऑगस्ट १९१९ रोजी झाला. त्यांचे वडील प्रसिद्ध उद्योगपती होते त्यामुळे देशातील मोठ्या नेत्यांचे त्यांच्या घरी उडवस अवसाथची. त्यांच्या वडीलांनाही विक्रम साराभाई यांनी राजकारणात यावे किंवा उद्योगपती बनावे असे वाटत होते पण नियतीच्या मनात वेगळेच होते.

विक्रम साराभाई यांना गणित आणि विज्ञान विषयाची खूप

आवड होती. १२ वि नंतर उच्च शिक्षण घेण्यासाठी ते विदेशात गेले. केंब्रिज विद्यापीठात त्यांनी विज्ञान शाखेत प्रवेश घेतला.

अतिशय तल्लख बुद्धीच्या विक्रम साराभाई यांनी अल्पावधीतच विज्ञान शाखेची पदवी पूर्ण केली. भारतात आल्यावर त्यांनी इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स मध्ये नोबेल पुरस्कार विजेते सर सी व्ही रमण यांच्या मार्गदर्शनाखाली कोस्मिक किरणांवर संशोधन केले. १९४२ साली त्यांनी प्रसिद्ध नृत्यांगना मृणालिनी साराभाई यांच्याशी विवाह केला. त्यांना कार्तिक आज मल्लिका हे दोन अपत्य झाली.

१९४५ साली ते ब्रिटनला गेले तिथे त्यांनी इन्वेस्टीगेशन इन टॉपिकल लॉटिट्युडवर संशोधन करून पीएचडी मिळवली. ११ नोव्हेंबर १९४७ ला अहमदाबादला त्यांनी फिजिकल रिसर्च लॅबोरेटरीची स्थापना केली. केरळ जवळील थुंबा हे ठिकाण लॉच पॅड साठी निश्चित करण्यात आले कारण हे ठिकाण मॅनेटिक इन्वेटर लाईन (चुंबकीय भूमध्य रेखा) च्या अगदी जवळ होते. पण त्याटिकाणी काही घरे होती तसेच एक चर्चही होते त्यामुळे तेथील लोक तेथून हटण्यास तयार

नव्हते भौगोलिक आणि वैज्ञानिक कारणांमुळे ही जागा खूप महत्वाची होती. पण तेथील लोक ती जागा देण्यास तयार नव्हते शेवटी विक्रम साराभाई यांनी त्या लोकांची भेट घेतली. त्या जागेचे महत्व त्यांना समजावून सांगितले. विक्रम साराभाई यांच्यामुळे ती जागा सरकारला देण्यास लोक तयार झाले.

भारत सरकारने त्याटिकाणी थुंबा रॉकेट लॉचिंग स्टेशनची स्थापना केली. २१ नोव्हेंबर १९६५ ला तिथून पहिल्या रॉकेटचे प्रेक्षपण करण्यात आले ते यशस्वी झाले. विक्रम साराभाई यांच्यामुळे हे शक्य झाले म्हणून भारत सरकारने या स्टेशनचे विक्रम साराभाई स्पेस सेंटर असे नामांतर केले.

विक्रम साराभाई स्पेस सेंटर तर उभारले गेले पण तिथे तज्ज्ञ संशोधकांचा तुटवडा भासू लागला. देशातील तरुण संशोधक विदेशात सेवा बजावत होते. विक्रम साराभाई यांनी त्यांना भारतात परतण्याचे आवाहन केले. त्यांनी या संशोधकांना सांगितले की देशाचे बजेट कमी असल्याने आम्ही तुम्हाला

परदेशात आहेत त्याप्रमाणे वातानुकूलित प्रयोगशाळा आणि ऑफिस देऊ शकणार नाही, पण टेबल खुर्ची आणि एक कपाट नक्की देऊ.

भारत मातेच्या सेवेसाठी तुम्ही

देशात परत या. त्यांच्या आवाहनाला अनेक संशोधकांनी प्रतिसाद दिला. वसंत गोवरीकरांसारखे महान शास्त्रज्ञ त्यांच्या आवाहनाला प्रतिसाद देऊन भारतात परतले. त्यांनी तज्ज्ञ सांशोधकांची एक टीम बनवली त्यांच्या

नेतृत्वाखालील या टीमने विमानाचे, अंतरिक्ष यानाचे (रॉकेट) उड्डाण यशस्वी व्हावे यासाठी जीवाचे रान केले.

दिवस रात्र मेहनत केली. त्यांच्या या अविश्रांत मेहनतीचे फळ म्हणजे 'आर्यभट्ट' हा भारताचा पहिला उपग्रह अंतराळात झेपावला. अंतराळ क्षेत्रात भारताने पहिले यशस्वी पाऊल टाकले. डॉ. विक्रम साराभाई यांच्या अथक प्रयत्नांमुळेच भारतीय

अवकाश संशोधन संस्थेची (

इसरो) ची स्थापना झाली.

आयआयएम अहमदाबादच्या स्थापनेतही त्यांचे मोलाचे योगदान आहे. १९६६ साली डॉ होमी जहांगीर भाभा यांच्या निधनानंतर ते परमाणु ऊर्जा आयोगाचे

अध्यक्ष बनले. अनेक आंतरराष्ट्रीय संस्थांची अध्यक्षपदे त्यांनी भूषवली. अवकाश संशोधनासोबतच टेंक्साटॉइल, फर्मासिटॉकल, अणुऊर्जा, कला या क्षेत्रातही त्यांनी विशेष कामगिरी केली.

आज भारत

अंतराळ विज्ञान क्षेत्रात स्वयंपूर्ण आहे यामागे विक्रम साराभाई यांचे अथक परिश्रम, दूरदृष्टी आणि खंबीर नेतृत्व ह्यांचा मोलाचा वाटा आहे. डॉ अब्दुल कलाम यांनीही आपल्या अग्निपंख या आत्मचरित्रात विक्रम साराभाई यांच्या नेतृत्व गुणाचे कौतुक केले आहे.

डॉ अब्दुल कलाम विक्रम साराभाई यांच्या विषयी म्हणतात, 'ते स्वप्न पहायचे आणि ते प्रयत्नात उतरवण्यासाठी मेहनतही घ्यायचे. त्यांचे व्यक्तिमत्व आणि कार्य त्यांच्या सहकाऱ्यांसाठी नेहमीच प्रेरणास्रोत ठरले आहे. त्यांनी त्यांच्या सहकाऱ्यांना वेगळी दृष्टी दिली. विक्रम साराभाई हे भारतीय अंतराळ युगाचे शिल्पकार आहेत.' त्यांच्या कार्याची दखल घेऊन भारत सरकारने त्यांना पद्मभूषण पद्मविभूषण या मानाच्या पुरस्काराने गौरविले आहे.

विज्ञानाचा उपयोग मानवी जीवन सुखी व समृद्ध करण्यासाठी झटणाऱ्या या महान संशोधकाचे ३०डिसेंबर १९७१ साली थुंबा येथेच हृदयविकाराने निधन झाले. विक्रम साराभाई यांना पुण्यतिथी निमित्त विनम्र अभिवादन!

■ ■ ■

साने गुरुजी प्रेरित राष्ट्रीय सेवा दलाच्या पुरोगामी विचारांनी प्रभावित झालेले प्रा. राजाराम वट्टमवार शैक्षणिक क्षेत्रात काम करीत असताना सत्ता संघर्षापासून सदैव दूर राहिले. पण रक्तात भिन्नलेली सेवा प्रवृत्ती विचार विकास मंदिर सार्वजनिक वाचनालय आणि बाबा आमटे यांच्या श्रमसंस्कार शिबिरातून फुलत गेली आणि त्यांच्या हातून अनेक विद्यार्थी अजततागायत पडले आहेत.

महाराष्ट्रातील बळेगाव या छोट्याशा गावी रुक्मिणीबाई वट्टमवार आणि विठ्ठल वट्टमवार यांच्या मोठी त्यांचा जन्म झाला. वडील लहानपणीच वारल्याने त्यांचे बालपण आर्थिक विवंचनेतच गेले. पण काहीही करून शिक्षण पूर्ण करायचेच, हे त्यांचे स्वप्न होते. या स्वप्नांना प्रयत्नांची पंख देत त्यांनी गावात चौथीपर्यंतचे शिक्षण पूर्ण केले.

गोसावी समाजाचे लक्ष्मण हिराभारी व डॉ. गणेश गुंडावार यांच्या आर्थिक मदतीतून व प्रोत्साहनातून त्यांनी अकरावी मल्टीपर्सपर्यंतचे शिक्षण नदिड येथे पूर्ण केले. त्यांना आयुर्वेदिक महाविद्यालयात जाण्याची संधी होती, पण त्यांनी शिक्षकी पेशा स्वीकारला. पुढे एम.ए.चे शिक्षण घेत समाजशास्त्र विभागाचे विभागप्रमुख म्हणून ते प्रतिभा निकेतन महाविद्यालयात रुजू झाले.

प्राध्यापकी करीत असताना स्वामी रामानंद तीर्थ यांच्या पुढाकारातून आणि नरहर कुरुंदकर गुरुजी यांच्या मार्गदर्शनातून त्यांनी विचार विकास मंदिर सार्वजनिक वाचनालयाची जबाबदारी स्वीकारली. अनेक स्वातंत्र्यसैनिकांनी उभे केलेले हे वाचनालय कार्यकर्त्यांच्या अभावी बंद पडले होते.

या वाचनालयाला पुनरुज्जीवन देण्याचे कार्य त्यांनी मोठ्या कष्टाने केले. या वाचनालयाचे वैशिष्ट्य म्हणजे येथील पुस्तकांची देवाणघेवाण ही नावांची नोंदणी न करता होते आणि पुस्तकेही हरवत नाहीत, असे ते मोठ्या अभिमानाने सांगतात. वीस वर्षांपासून अविरतपणे हे वाचनालय चालवून विद्यार्थ्यांमधील

वैचारिक संपदा ते

वाढवत आहेत.

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना श्रमसंस्कारातून जीवनानुभव यावा म्हणून ते आनंदवन येथील बाबा आमटे यांच्या श्रमसंस्कार शिबिरात

जुळले. येथे देशभरातून विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी येतात. येथील एक अरुण देव ते मोठ्या गमतीने सांगतात की आनंदवनामध्ये कुष्ठरोगांची सेवा करण्यासाठी आपले पूर्ण जीवन अर्पण करणार्या अरुण कदम या तरुणाचा विवाह ठर नव्हता. तेव्हा

साधनाताई आमटे यांनी त्यांच्या विवाहाची जबाबदारी माज्यावर सोपविली आणि ती जबाबदारी मी मोठ्या कुशलतेने पार पाडली.

असाच एक प्रसंग ते सांगतात की बापुसाहेबच्या विद्यार्थ्यांनी श्रमसंस्कार शिबिर घेण्याची विनंती मला केली होती. पण येथील स्थानिकांनी गावात विजेची अडचण असल्याची माहिती दिली. ते म्हणतात की मी लगेच येथील एक्झिक्युटिव्ह इंजिनियरला भेटलो. तर त्याने आन्धाना दिले की या गावात वीज आणून तर दाखवा. मी हे आम्हाने स्वीकारले आणि विद्यार्थ्यांच्या मदतीने इलेक्ट्रिक पोल गावात आणले.

त्याची दुरुस्ती केली आणि पाच दिवसांत गावात वीज आली. आजही येथील गावकरी बापुचक होऊन

विद्यार्थ्यांची पिढी घडविणारे आंतरराष्ट्रीय कुलगुरू

अनुभवांना वट्टमवार यांनी शब्दांची जोड देत लाईट इन अ विव हे पुस्तक प्रकाशित केले.

पीपल्स हायस्कूलमध्ये शिक्षक असताना त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध प्रकारच्या स्पर्धा राबविल्या. ज्याची दखल नदिड जिल्ह्याच्या शिक्षणाधिकाऱ्यांनी घेतली आणि परिपत्रक काढून इतर शिक्षकांना त्यांच्या व्यवस्थापनाचा अभ्यास करण्याचा आदेश दिला.

आपण समाजाचं काही देणं लागतो आणि त्याची परफेक्ट झाली पाहिजे, याच भावनेने त्यांनी वाचनालय, श्रमसंस्कार शिबिर, शाळा आणि महाविद्यालयात भरीव शैक्षणिक योगदान दिले. याचीच गोड फळे म्हणजे त्यांच्या हातून डॉक्टर देशमुख, संभा चौर, क्षितिज कांबळे, डॉक्टर नरवाडे यांसारखे आपापल्या क्षेत्रात उच्च पदावर असणारे विद्यार्थी घडले. महाविद्यालयातील विद्यार्थीनी प्राध्यापिका कल्पना या डीवायएसपी झाल्या होत्या, पण त्यांनी प्राध्यापिकेचा मार्ग स्वीकारला.

शैक्षणिक योगदान देत असताना त्यांनी विपुल लेखन केले आहे. याला जीवन असे नाव या

म्हणतात तुमच्यामुळे गावात वीज आली, शेतात पाणी आले आणि मोटारी बसल्या. या जीवनानुभव यावा म्हणून ते आनंदवन येथील बाबा आमटे यांच्या श्रमसंस्कार शिबिरात

जुळले. येथे देशभरातून विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी येतात. येथील एक अरुण देव ते मोठ्या गमतीने सांगतात की आनंदवनामध्ये कुष्ठरोगांची सेवा करण्यासाठी आपले पूर्ण जीवन अर्पण करणार्या अरुण कदम या तरुणाचा विवाह ठर नव्हता. तेव्हा

साधनाताई आमटे यांनी त्यांच्या विवाहाची जबाबदारी माज्यावर सोपविली आणि ती जबाबदारी मी मोठ्या कुशलतेने पार पाडली.

असाच एक प्रसंग ते सांगतात की बापुसाहेबच्या विद्यार्थ्यांनी श्रमसंस्कार शिबिर घेण्याची विनंती मला केली होती. पण येथील स्थानिकांनी गावात विजेची अडचण असल्याची माहिती दिली. ते म्हणतात की मी लगेच येथील एक्झिक्युटिव्ह इंजिनियरला भेटलो. तर त्याने आन्धाना दिले की या गावात वीज आणून तर दाखवा. मी हे आम्हाने स्वीकारले आणि विद्यार्थ्यांच्या मदतीने इलेक्ट्रिक पोल गावात आणले.

त्याची दुरुस्ती केली आणि पाच दिवसांत गावात वीज आली. आजही येथील गावकरी बापुचक होऊन

अरुणाचल प्रदेश, आसाम, समस्या ईशान्य भारताची पेरुवा येथे आठ पाणबुड्यांसाठी मणिपूर, मेघालय, मिझोराम, नागालँड, त्रिपुरा आणि सिक्कीम या आठ राज्य मिळून ईशान्य भारत बनतो. सिक्कीम वगळता उरलेल्या सात राज्यांना त्यांच्या भौगोलिक सानिध्यात आणि संस्कृतिक समानतेमुळे सात बहिणी (सेवन सिस्टर) हे नाव दिले आहे तर सिक्कीमला भाऊ (ब्रदर स्टेट) संबोधले जाते.

हा भाग कायमच दुर्लक्षित राहिल्यामुळे अशांत, अस्थिर, अविकसितच आहे. प्रत्येक राज्याची वेगळी समस्या आहे. नागालँड मध्ये क्रिस्ती मिशनरी मोठ्या प्रमाणात धर्मांतरण करत आहे. मणिपूर मध्ये मूळ आदिवासी आणि घुसखोर धर्मांध यांच्यात सरळ सरळ युद्ध आहे त्यात अफू सारख्या अमली पदार्थाची शोती आणि तस्करी होत आहे.

आसाममध्ये बांगलादेशी रोहिंग्यांची समस्या आहे. अरुणाचल प्रदेशला चीन स्वतःचाच भाग मानतो. धर्मांतरण, जिहादी आतंकवादी, आक्रमण आणि चीन, पाकिस्तान, बांगलादेश, नेपाळ हे देश ही भूमी कड्यात घेण्यासाठी सतत प्रयत्नात असत आहे. अरुणाचल प्रदेशमध्ये हेरिगिरीचे जाळे उघड झाले. त्यात पाकिस्तानशी संबंधित हेरिगिरी नेटवर्कमधील चार संशयितांना अटक केली.

हे सर्व संशयित महत्त्वाची माहिती पाकिस्तानी हॅन्डलर्स ला पाठवत होते. त्यात चीनचाही सहभाग असल्याचे लक्षात आले. काही दिवसांपूर्वी भारताला ईशान्य भारताची जोडणाऱ्या 'चिकन नेक' जवळील बांगलादेशाच्या भूभागवर बांगलादेशाच्या वायुसेनेचा हवाई तळ चीन बांधून देत आहे. तर

बांगलादेशाला दोन पाणबुड्या ही दिल्या आहेत. बांगलादेशाच्या वैमानिकांना पाकिस्तान प्रशिक्षित करणार आहे. त्या समवेत सैन्यालाही प्रशिक्षण देणार आहे.

सध्या बांगलादेशात हिंदू वरील अत्याचार, हल्ला, आक्रमण उफळलेला आहे. हिंदूंचे अस्तित्व संपून टाकण्याचा प्रयत्न चीन, पाकिस्तान, बांगलादेश करत आहे. भारतातील ईशान्येकडील सात राज्ये तसेच बांगला आणि बिहारी यांना एकत्र करून 'ग्रेटर बांगलादेश' बनविण्याचे स्वप्न ते पाहतच आहे. एकूणच ईशान्य भारतात खूप काही तरी मोठे करण्याचा कट कारस्थान चीन, पाकिस्तान, बांगलादेश करत आहेत.

देशाच्या सीमा तलावरीच्या कोनांचेच निश्चित होत आहेत आणि निश्चित झालेल्या सीमा बंद करणे हे राष्ट्राच्या हिताचे असते असे उद्गार काही वर्षांपूर्वी दूरदृष्टी असलेल्या स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांनी काढले होते आणि ते किती महत्त्वाचे होते हे आज घडणाऱ्या घटनांवरून लक्षात येते. अरुणाचल प्रदेशातील भारत विरोधी कारवाया पहाता चीनसह बांगलादेश आणि पाकिस्तान यांना चेतावणी देणे आवश्यक आहे आणि पुढे जाऊन गरज पडली तर कठोर कारवाई करणे देखील आवश्यक आहे. हिंदूवरील अत्याचार, त्यांचा होणारा विध्वंस रोखण्यासाठी देशात हिंदू राष्ट्र आणणे हे सर्वोच्च आद्य कर्तव्य आहे.

■ लीना मकरंद गाडगीळ पन्वेल.

१ जानेवारीला जागतिक वर्षारंभ म्हणावे का ?

ज्यू लोकांमध्ये ग्रेगोरियन कॅलेंडरप्रमाणे नववर्षाचे स्वागत सप्टेंबर किंवा ऑक्टोबर महिन्यात करतात. थायलंड आणि अन्य बौद्धबहुल देशांमध्ये १३ ते १५ एप्रिल असे तीन दिवस नववर्ष साजरे करतात. चिनी लोक नववर्ष ग्रेगोरियन कॅलेंडरनुसार पहिल्या चंद्र महिन्यातल्या पहिल्या दिवशी साजरे करतात. १ जानेवारी हा खरेतर ख्रिस्ती धर्मीयांचा नववर्षारंभ दिन आहे. ख्रिस्तपूर्व इ.स. ४०० पूर्वी ख्रिस्ती धर्मीय २१ मार्चला नववर्षारंभ साजरा करत असत. कॅलेंडरानंतर ख्रिस्तीबहुल देशांनी आपापल्या सांगीतीनुसार समवर्षारंभ दिन पातळले. रोमन सिनेटने पुढाकार घेऊन इसवीसन ५५० मध्ये १ जानेवारीला वर्षारंभ होणारे नववर्षारंभ कॅलेंडर तयार केले. ख्रिस्ती राष्ट्रेही अधिक आहेत. ही राष्ट्रे १ जानेवारीला नववर्षारंभ साजरा करतात. त्यामुळे १ जानेवारी हा जागतिक नववर्षारंभ आहे असा गैरसमज भारतीयांमध्ये निर्माण झाला आहे. १ जानेवारी हा ख्रिस्ती नववर्षारंभ असल्याने भारतातील ख्रिस्त्यांनी तो त्यांच्या रितीरिवाजानुसार अवश्य साजरा करावा; मात्र देशात हिंदूंनी गुढीपाडवा हाच खरा नववर्षारंभ आहे हे ध्यानात ठेवायला हवे.

■ नरेश घरत, चेंबूर.

माणूसपणाची पाऊलवाट सुजाता बंडावार

की पुस्तकाची ते विशेष आठवण करतात. याशिवाय शंकरराव चव्हाण, कर्मयोगी बाबा आमटे, महात्मा गांधी यांच्यावर त्यांनी पुस्तके लिहिली आहेत. तसेच अनेक कथा, कविता व कादंबऱ्याही त्यांनी लिहिल्या आहेत. काशी येथील एका बोगद्यात ४१ कामगार अडकून पडले होते. त्यांना सुरक्षात बाहेर काढण्यासाठी ऑस्ट्रेलियाचे इंजिनियर व केंद्र सरकारच्या प्रयत्नांनुसार प्राण वाचविण्यात आले.

या अनुभवावर आधारित वट्टमवार यांनी लिहिलेल्या कवितेचे गुणगान करणारे पत्र केंद्रीय मंत्री नितिन गडकरी यांनी त्यांना लिहिले होते. ही आठवण ते मोठ्या अभिमानाने सांगतात. याशिवाय अखिल भारतीय बालसाहित्य संमेलनाचे अध्यक्षपदही त्यांनी भूषविले आहे.

सदैव खादीचा अंगीकार करणारे ८४ वर्षीय राजाराम वट्टमवार पुरोगामी विचारांच्या चळवळीत सदैव अग्रेसर असतात. प्रार्थनेने आपल्या दिवसाची सुरुवात करणारे वट्टमवार कालाचीचे शिस्तयित असल्याने ते कधीच कुठे उशिरा पोहोचले नाहीत. आणि एका तत्त्वाचे त्यांनी आयुष्यभर पालन केले, ते म्हणजे सत्ता संघर्षापासून दूर राहणे.

आयुष्य सुखी व समाधानाने जगायचे असेल तर विसरा आणि क्षमा करा या वाक्याचा पाठपुरावा करा, असा संदेश ते वृत्तपत्रांच्या माध्यमातून देतात. राजाराम वट्टमवार सर यांची थंथालय चळवळ गावागावात गेली, त्यांचे विद्यार्थी जगाच्या कानाकोपऱ्यात जावून पोहोचले आहेत, महाराष्ट्रातील दुसरे साने गुरुजी म्हणून राजाराम वट्टमवार सर यांची ओळख आहे. साधो राहणी, उच्च विचार असणाऱ्या या ध्येयवेद्या समाजसेवकांचे पुढील आयुष्य सुखकारक व आरोग्यपूर्ण जावो, अशी आमची कामना.

: प्रा. राजाराम वट्टमवार संपर्क क्रमांक : ९४२०२५६८८२

सर्वोधिक मते मिळवणारे चार उमेदवार विजयी ठरतील.

नवीन पद्धतीने मतदार जास्तीत जास्त चार किंवा त्यापेक्षा कमी उमेदवारांना मत देऊ शकतो. नागरिकांनी मतदान करण्यापूर्वी आपल्या विभागात कोणकोणते उमेदवार उभे आहेत तसेच उमेदवाराची पात्रता, कामाची तयारी, प्रामाणिकपणा आणि नागरिकांशी संवाद साधण्याची क्षमता यांचा विचार करणे अधिक महत्त्वाचे ठरेल. नागरिकांनी मतदानापूर्वी चारही उमेदवारांची माहिती घ्यावी, मतदान दिलेली आश्वासने लक्षात ठेवावी. लोकशाहीत मतदान हा केवळ हक्क नसून ती एक मोठी जबाबदारी आहे.

(उर्वरीत भाग उद्याच्या अंकात)

■ ■ ■

आजच्या वेगवान, स्पर्धात्मक आणि ताणतणावपूर्ण जीवनात अनेकदा संकल्प क्षीणक भावनेतून घेतले जातात. वर्षाच्या सुरुवातीला उत्साहाने ठरवलेले संकल्प काही आठवड्यांतच विसरले जातात.

समाजशास्त्रीय अभ्यासातून असे दिसून येते की, संकल्प अपयशी ठरणामागे केवळ इच्छाशक्तीचा अभाव नसतो, तर सामाजिक-सांस्कृतिक अडथळे, आर्थिक मर्यादा, कौटुंबिक जबाबदाऱ्या आणि संस्थात्मक दबाव यांचाही मोठा वाटा असतो. त्यामुळे राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन हा केवळ काय ठरवायचे? एवढाच प्रश्न विचार नाही, तर कसे ठरवायचे?, कोणत्या परिस्थितीत ठरवायचे? आणि त्या संकल्पांची अंमलबजावणी कशी करायची? याचाही सखोल विचार करायला भाग पाडतो.

संकल्प नियोजन ही मूलतः सामाजिक प्रक्रिया आहे. व्यक्ती आपल्या अनुभवांपासून, सामाजिक संवादातून आणि सांस्कृतिक मूल्यांमधून संकल्प घडवत असते. उदाहरणार्थ, शिक्षण घेण्याचा संकल्प हा केवळ वैयक्तिक प्रगतीसाठी नसून तो देशाच्या सामाजिक प्रतिष्ठेसाठी, राजगाराच्या संदर्भाशी आणि राष्ट्राच्या मानवी भांडवलशी जोडलेला असतो. त्याचप्रमाणे आरोग्य जपण्याचा संकल्प हा केवळ स्वतःपुरता मर्यादित न राहता, सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेवरील ताण कमी करणारा ठरतो. त्यामुळे संकल्प नियोजन करताना मीच्या पलीकडे जाऊन आपणाचा विचार करणे ही काळाची गरज आहे.

भारतीय समाजरचनेत संकल्पांची परंपरा प्राचीन काळापासून आढळते. व्रत, प्रतिज्ञा, संकल्पना यांचा उल्लेख धार्मिक, सांस्कृतिक आणि सामाजिक जीवनात मोठ्या प्रमाणावर दिसून येतो. मात्र आधुनिक काळात या संकल्पांना वैज्ञानिक नियोजनाची जोड देणे आवश्यक आहे.

समाजशास्त्र हे सांगते की, कोणताही संकल्प टिकून राहण्यासाठी तो वास्तववादी असणे, सामाजिक समर्थन मिळणे आणि त्यासाठी आवश्यक संसाधने उपलब्ध असणे महत्त्वाचे आहे. राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन हा या तीनही घटकांचा समतोल साधण्याची प्रेरणा देतो. आज भारतासमोर असंख्य सामाजिक आव्हाने उभी आहेत, दारिद्र्य,

डॉ. राजेंद्र बगटे ९९६०१०३५८२ bagate.rajendra5@gmail.com (लेखक, समाजशास्त्राचे अभ्यासक आहेत)

संघर्षाची आव्हाने आहेत. आजच्या बदलत्या काळात, जेव्हा अनिश्चितता आणि अस्थिरता वाढलेली आहे, तेव्हा संकल्प नियोजन हीच स्थैर्याची किल्ली ठरू शकते.

राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन आपल्याला हेच सांगतो की, भविष्य हे आपोआप घडत नाही; ते घडवावे लागते, जाणीवपूर्वक, नियोजनपूर्वक आणि सामाजिक जबाबदारीच्या भावनेतून. अशा संकल्पशील समाजातूनच सुदृढ, समतावादी आणि प्रगत राष्ट्राची निर्मिती होऊ शकते.

आजच्या वेगवान, स्पर्धात्मक आणि ताणतणावपूर्ण जीवनात अनेकदा संकल्प क्षीणक भावनेतून घेतले जातात. वर्षाच्या सुरुवातीला उत्साहाने ठरवलेले संकल्प काही आठवड्यांतच विसरले जातात.

समाजशास्त्रीय अभ्यासातून असे दिसून येते की, संकल्प अपयशी ठरणामागे केवळ इच्छाशक्तीचा अभाव नसतो, तर सामाजिक-सांस्कृतिक अडथळे, आर्थिक मर्यादा, कौटुंबिक जबाबदाऱ्या आणि संस्थात्मक दबाव यांचाही मोठा वाटा असतो. त्यामुळे राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन हा केवळ काय ठरवायचे? एवढाच प्रश्न विचार नाही, तर कसे ठरवायचे?, कोणत्या परिस्थितीत ठरवायचे? आणि त्या संकल्पांची अंमलबजावणी कशी करायची? याचाही सखोल विचार करायला भाग पाडतो.

संकल्प नियोजन ही मूलतः सामाजिक प्रक्रिया आहे. व्यक्ती आपल्या अनुभवांपासून, सामाजिक संवादातून आणि सांस्कृतिक मूल्यांमधून संकल्प घडवत असते. उदाहरणार्थ, शिक्षण घेण्याचा संकल्प हा केवळ वैयक्तिक प्रगतीसाठी नसून तो देशाच्या सामाजिक प्रतिष्ठेसाठी, राजगाराच्या संदर्भाशी आणि राष्ट्राच्या मानवी भांडवलशी जोडलेला असतो. त्याचप्रमाणे आरोग्य जपण्याचा संकल्प हा केवळ स्वतःपुरता मर्यादित न राहता, सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेवरील ताण कमी करणारा ठरतो. त्यामुळे संकल्प नियोजन करताना मीच्या पलीकडे जाऊन आपणाचा विचार करणे ही काळाची गरज आहे.

भारतीय समाजरचनेत संकल्पांची परंपरा प्राचीन काळापासून आढळते. व्रत, प्रतिज्ञा, संकल्पना यांचा उल्लेख धार्मिक, सांस्कृतिक आणि सामाजिक जीवनात मोठ्या प्रमाणावर दिसून येतो. मात्र आधुनिक काळात या संकल्पांना वैज्ञानिक नियोजनाची जोड देणे आवश्यक आहे. समाजशास्त्र हे सांगते की, कोणताही संकल्प टिकून राहण्यासाठी तो वास्तववादी असणे, सामाजिक समर्थन मिळणे आणि त्यासाठी आवश्यक संसाधने उपलब्ध असणे महत्त्वाचे आहे. राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन हा या तीनही घटकांचा समतोल साधण्याची प्रेरणा देतो. आज भारतासमोर असंख्य सामाजिक आव्हाने उभी आहेत, दारिद्र्य,

वेरोजगारी, शिक्षणातील विषमता, लैंगिक असमानता, पर्यावरणीय ह्यास, आरोग्य समस्या, सामाजिक तणाव इत्यादी. या पार्श्वभूमीवर राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिनाचे महत्त्व अधिकच वाढते.

जर प्रत्येक नागरिकाने आपल्या वैयक्तिक संकल्पांमध्ये सामाजिक जबाबदारीचा समावेश केला, तर सूक्ष्म पातळीवर होणारे बदल व्यापक सामाजिक परिवर्तनाला चालना देऊ शकतात. उदाहरणार्थ, पर्यावरण संवर्धनाचा संकल्प घेणारी व्यक्ती केवळ स्वतःसाठी नाही, तर पुढील पिढ्यांसाठीही शाश्वत भविष्य घडवण्यास हातभार लावत असते.

संकल्प नियोजन हे केवळ उद्दिष्ट ठरवण्यापुरते मर्यादित नसून, आत्मशिक्षण, सातत्य आणि सामूहिक सहभाग यांची मागणी करते.

समाजशास्त्रीय अभ्यासानुसार, ज्या समाजात सामूहिक संकल्पांची संस्कृती बळकट असते, त्या समाजात सामाजिक ऐक्य आणि सहकार्य अधिक दृढ असते.

राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन हा अशा सामूहिक संकल्पांची बीजे रोवण्याचा दिवस ठरू शकतो. शाळा, महाविद्यालये, स्वयंसेवी संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि माध्यमे यांनी या दिवसाचे महत्त्व अधोरेखित करून समाजात सकारात्मक

चर्चेला चालना दिली, तर संकल्प नियोजन ही केवळ वैयक्तिक कृती न राहता सामाजिक चळवळ बनू शकते. आजच्या डिजिटल युगात संकल्प नियोजनाला नवे परिमाण प्राप्त झाले आहे. सोशल मीडिया, ऑनलाइन प्लॅटफॉर्म आणि डिजिटल साधनांच्या माध्यमातून लोक आपले संकल्प जाहीर करतात, त्यांची प्रगती शेअर करतात आणि इतरांकडून प्रेरणा घेतात.

मात्र समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून पाहिले असता, या प्रक्रियेत दिशाऊपणा आणि वास्तव यातील फरक ओळखणे आवश्यक ठरते. संकल्प हे दाखवण्यासाठी नव्हे, तर जाणण्यासाठी असावेत, ही जाणीव राष्ट्रीय संकल्प नियोजन दिन अधोरेखित करतो.

संकल्प अपयशी ठरणे हीही यांचीही मोठा वाटा असतो. त्यामुळे काय ठरवायचे? एवढाच प्रश्न विचार नाही, तर कसे ठरवायचे?, कोणत्या परिस्थितीत ठरवायचे? आणि त्या संकल्पांची अंमलबजावणी कशी करायची? याचाही सखोल विचार करायला भाग पाडतो.

संकल्प नियोजन ही मूलतः सामाजिक प्रक्रिया आहे. व्यक्ती आपल्या अनुभवांपासून, सामाजिक संवादातून आणि सांस्कृतिक मूल्यांमधून संकल्प घडवत असते.

उदाहरणार्थ, शिक्षण घेण्याचा संकल्प हा केवळ वैयक्तिक प्रगतीसाठी नसून तो देशाच्या सामाजिक प्रतिष्ठेसाठी, राजगाराच्या संदर्भाशी आणि राष्ट्राच्या मानवी भांडवलशी जोडलेला असतो. त्याचप्रमाणे आरोग्य जपण्याचा संकल्प हा केवळ स्वतःपुरता मर्यादित न राहता, सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेवरील ताण कमी करणारा ठरतो. त्यामुळे संकल्प नियोजन करताना मीच्या पलीकडे जाऊ

ध	ता	र		गा	ठ	मे		वा	ज		थे						
म	र		ता	जा				अ	वा	न	क			क	प		
ण		घ		या		गा	ज	र		वि	प	रि	त				
ट	र	या	जा			ब		क	ता	र				न			

दो स्तानो, एखाद्या संध्याकाळी चटपटीत पण वेगळा पदार्थ

खावासा वाटला तर कॅप्सिकम मिर्चीचीही लांब कापून घ्या. पोर्टो स्ट्राईप्स ही आल्याचे छोटे तुकडे डिश बनवून बघा. करा. एका कढईत कूटून घ्या. आता यात बटाटा आणि सिमला मिर्चीचे काप घाला. थोडे शिजू घा. मग सगळे

कृती : बटाटे सोलून लांब काप करून घ्या. लाल सिमला करून त्यात जीरं घाला. मग हिंग

टेस्टी कॅप्सिकम पोर्टो स्ट्राईप्स

आणि हळद घाला. आल्याचे तुकडे घालून परता. धने आणि बडिशेप कुटून घ्या. आता यात बटाटा आणि सिमला मिर्चीचे काप घाला. थोडे शिजू घा. मग सगळे

को लकात्याच्या रस्त्यांवर राहणारा एक शांत, अभ्यासू मुलगा डॉक्टर होण्याचे स्वप्न पाहत होता, तर त्याचे वडील त्याला इंजिनियर बनवू इच्छित होते, पण कला त्याच्यात जन्मजात होती. लहानपणी तो खेळकरपणे त्याच्या वडिलांचे मोजे कापून त्याच्या बहिणीच्या बाहुल्यांसाठी कपडे बनवत असे. तो मोठा होत गेला तसतसे त्याचे स्वप्न बदलत गेले. तो रोहित खोसलाचे फॅशन शो पाहण्यासाठी सेंट्रल क्लबच्या भिंतीवर चढत असे. भिंतीवर लटकत तो मेहर जैसिया आणि अर्जुन रामपालला खोसलाच्या डिझाइनमध्ये रमपवर चालताना पाहत असे. त्याचे हृदय धावत असे, जणू काही तो दुसऱ्याच जगात प्रवेश करत होता. त्याच क्षणी त्याला जाणवले की त्याचे एकमेव आयुष्य म्हणजे डिझायनर बनणे.

सब्यसाची ब्रँडचे संस्थापक आणि भारतातील सर्वात प्रसिद्ध फॅशन डिझायनरसंपैकी एक असलेल्या सब्यसाची मुखर्जी यांची ही कथा आहे. त्याच्या संघर्ष आणि चिकाटीने त्याने कोट्यवधींचे साम्राज्य निर्माण केले आणि त्याच्या ब्रँडला जागतिक मान्यता मिळवून दिली. आज सब्यसाची त्याच्या अद्वितीय कलात्मक शैली, भारतीय हस्तकलांचे पुनरुज्जीवन आणि

चिकाटीतून निर्माण केला जागतिक ब्रँड

भय डिझाइन तत्वज्ञानासाठी जगभरात ओळखला जातो. या पदार्थात पोहोचण्यासाठी त्याला ज्या अडचणींचा सामना करावा लागला त्यातून त्याने जो मार्ग काढला. तो प्रत्येक तरुणासाठी प्रेरणादायी आहे.

सब्यसाचीचा जन्म २३ फेब्रुवारी १९७४ रोजी कोलकात्यातील एका मध्यमवर्गीय कुटुंबात झाला. त्याचे वडील बांगलादेशातून निवासित होते आणि ज्युट उद्योगात काम करत होते. त्याची आई कला शिक्षका होती. कुटुंब सामान्य होते, परंतु लहानपणापासूनच सब्यसाचीला कला, रंग आणि कापडाची खूप आवड होती. तो खोडकरपणे त्याच्या वडिलांचे मोजे कापून त्याच्या बहिणीच्या बाहुल्यांसाठी छोटे कपडे बनवत असे. हा त्याचा छंद बनला;

पण काळाने एक वळण घेतले. प्लास्टिक उद्योगाच्या विस्ताराचा जूट उद्योगावर परिणाम झाला आणि त्याच्या वडिलांची नोकरी गेली. कुटुंब आर्थिक संकटात सापडले. अवघ्या १५ व्या वर्षी सब्यसाचीला त्याच्या दैनंदिन गरजा पूर्ण करण्यासाठी संघर्ष करावा लागला. त्याच्या वडिलांना तो अभियंता व्हावे, असे वाटत होते; परंतु कलाकार आणि डिझायनर होण्याचे स्वप्न त्याच्या हृदयात खोलवर रुजले होते.

लहानपणी सब्यसाचीने फॅशन डिझायनर बनण्याची इच्छा व्यक्त केली, तेव्हा त्याच्या वडिलांनी या निर्णयाला विरोध केला आणि त्याच्या शिक्षणासाठी पैसे देण्यास नकार दिला. कुटुंबाचा विरोध आणि आर्थिक अडचण असूनही त्याने १६ व्या वर्षी तो घर सोडून गोवा गाठले. तिथे तो हॉटेल वेंटर म्हणून

पदवी नाही? चिंता नको!

भा रतातील आघाडीची टेक कंपनी 'झोहो' पदवीशिवाय तरुणांना नोकऱ्या देत आहे. कंपनीचे मुख्य शास्त्रज्ञ आणि सह-संस्थापक श्रीधर वेम्बू यांनी ही घोषणा केली. श्रीधर वेम्बू यांनी भारतीय पालकांना काही खास सल्लाही दिला. त्यांनी 'सोशल मीडिया' प्लॅटफॉर्म 'एक्स' वर अमेरिकेतील फर्म पलांटीरच्या भरती पद्धतीबद्दल झालेल्या संभाषणावर भाष्य केले. एका पोस्टमध्ये त्यांनी म्हटले आहे, की हुशार अमेरिकन विद्यार्थी आता महाविद्यालयात जात नाहीत. त्यांना दूरदृष्टी असलेल्या कंपन्यांकडून मदत केली जात आहे. हा एक सांस्कृतिक बदल आहे. हे खरोखरच युवा शक्तीचे प्रतीक आहे. त्यामुळे तरुण पुरुष आणि महिला पदवीसाठी मोठे कर्ज न घेता स्वतःच्या पायावर उभे राहू शकतात. हा ट्रेंड जगाकडे पाहण्याचा त्यांचा दृष्टिकोन बदलेल आणि संस्कृती आणि राजकारणातही परिवर्तन घडवून आणेल. भारतातही आता पदवीशिवाय नोकरी

मिळणार आहे. वेम्बू यांनी त्यांच्या पोस्टमध्ये सुशिक्षित भारतीय पालकांना आणि हायस्कूलच्या विद्यार्थ्यांना तसेच आघाडीच्या कंपन्यांना आवाहन केले आहे. 'झोहो' मधील कोणत्याही नोकरीसाठी महाविद्यालयीन पदवीची आवश्यकता नाही. श्रीधर वेम्बू यांनी भारतीय पालकांना सल्ला दिला, त्यांनी केवळ गुण आणि पदवीसाठी मुलांवर दबाव आणू नये. भारतात, शिक्षणाच्या नावाखाली मुलांना अनेकदा माहिती लक्षात ठेवण्यास भाग पाडले जाते, परंतु वास्तविक जीवनात कोणत्याही करिअरमधील यश कौशल्यांवर अवलंबून असते. ते म्हणाले, प्रत्येक मूल विद्यापीठात टॉपर बनू शकत नाही, परंतु प्रत्येक मुलामध्ये निश्चितच काही ना काही खरी प्रतिभा असते.

श्रीधर वेम्बू यांनी असेही स्पष्ट केले, की 'झोहो' ने भारतातील अनेक लहान गावे आणि शहरांमधील मुलांना जागतिक दर्जाचे व्यावसायिक बनण्यासाठी प्रशिक्षण दिले आहे. शिकण्याची भूक असलेला कोणीही खूप उंची गाठू शकतो, हे 'झोहो स्कूल्स ऑफ लर्निंग' नावाचे त्यांचे मॉडेल हे सिद्ध करते.

थंडीत ट्रेंडी दिसण्यासाठी...

थं डीच्या काळात केवळ उबदार कपडे वापरणे हे कालबाह्य झाले आहे. आजकालचे पुरुष थंडीतही एक क्लासी टच देणे आवश्यक झाले आहे. या हिवाळ्यात कोणते ट्रेंडी कपडे तुम्हाला आकर्षक लूक देतील, ते समजूत घेऊ.

टर्टलनेक स्वेटर
टर्टलनेक स्वेटर कधीही आऊट ऑफ फॅशन जात नाहीत. ते तुम्हाला उबदार तर ठेवतातच, पण तुम्हाला एक रॉयल लूकदेखील देतात. काळ्या, नेव्ही ब्लू किंवा राखाडी रंगाचे टर्टलनेक स्वेटर प्रत्येक प्रसंगासाठी परिपूर्ण आहेत. तुम्ही ते ब्लेझर किंवा जॅकेटखाली घालू शकता. ऑफिस लूक असो किंवा कॅज्युअल मीटिंग, ते परिपूर्ण आहेत. त्यांना जीन्स आणि लेदर बूटसह परिधान केल्यास तुमचा

लूक आणखी डॅशिंग होईल.

स्वेटशर्ट
स्वेटशर्ट फॅशन सेन्स साधा; पण स्मार्ट हवा असलेल्यांसाठी योग्य आहेत. सोन्या हिवाळ्यात ते सर्वात आरामदायक आणि स्टायलिश पर्याय आहेत. प्रिंटेड असो वा ओव्हरसाईज, प्रत्येक स्टायलच्या स्वेटशर्टचे स्वतःचे आकर्षण असते. कॉलेजला जाणाऱ्या मुलांमध्ये हा ट्रेंड नेहमीच टॉप नॉच असतो, कारण तो कॅरी करायला खूप सोपा असतो.

कॅज्युअल हुडी
हिवाळ्यातील कॅज्युअल फॅशनचा विचार केला तर, हुडीकडे दुर्लक्ष करता येणार नाही. हुडी प्रत्येक वयोगटात आणि प्रत्येक प्रसंगाला अनुकूल असतो. तो तुम्हाला केवळ उबदार ठेवत नाही, तर तुम्हाला एक कूल आणि आराम दायी लूकदेखील देतो. झिप-अप हुडज खूपच फॅशनेबल आहेत.

अ थांग समुद्राच्या पाण्यावरती दोन जग तरंगत आहेत. त्यातील एक राष्ट्राचे रक्षण करण्यासाठी प्रत्येक लाटेची लढत असते आणि दुसरे जगभरात माल वाहतूक करून अब्जावधी कमावतात. अनेकांना या दोन्ही नेव्ही एकच असल्यासारखे वाटते, मात्र त्यांचे मार्ग पूर्णपणे वेगळे आहेत.

भारतीय नौदल एक शिस्त, जोखीम आणि राष्ट्रसेवेच्या इच्छेने प्रेरित आहे, तर मर्चंट नेव्ही पैसे, आराम आणि आंतरराष्ट्रीय जीवनशैलीच्या रलॅमन्सने प्रेरित आहे. अनेकदा या क्षेत्रात काम करण्याचे अनेक तरुण आणि तरुणीचं स्वप्न असते, मात्र यापैकी कोणत्या नेव्हीमध्ये नौकरी करावी, असा प्रश्न अनेकदा पडत असतो.

भारतीय नौदल देशाच्या सागरी सीमांची सुरक्षा धोक्यात असते अशा ठिकाणी काम करते. सीमेवर शत्रू आणि बाहेरील लोकांवर नजर ठेवते आणि कोणत्याही हल्ल्याला उत्तर देते. या दलाची जहाजे सरकारच्या मालकीची

नौदल की मर्चंट नेव्ही?

असतात आणि प्रत्येक मोहिमेत राष्ट्रीय हितसंबंध सर्वात पहिले जोपासले जाते.

मर्चंट नेव्ही हे व्यावसायिक क्षेत्र आहे. समुद्राला एक प्रमुख व्यवसाय कॉरिडॉर म्हणून पाहते. इथे व्यापारी माल एका देशातून दुसऱ्या देशात जहाजांद्वारे नेला जातो. या कामात सरकारी आणि खासगी अशा दोन्ही कंपन्या कार्यरत आहेत. या मध्यमातून जहाजे आणि जागतिक व्यापाराचे एक विशाल नेटवर्क व्यवस्थापित करतात.

प्रशिक्षणापासून पदवीपर्यंत
भारतीय नौदलात सामील होणे ही केवळ नोकरी नाही, तर ती वैभवाचा मार्ग आहे. यासाठी 'एनडीए' आणि 'आयएनए' सारख्या प्रतिष्ठित संस्थांमध्ये प्रशिक्षण दिले जाते. तिथे उमेदवारांना बी. टेक पदवी आणि कठोर

असतात. कधीकधी ऑपरेशन्स आठ तास, कधीकधी बारा तास आणि कधीकधी अगदी दिवसभर चालतात. पदोन्नती वेळ, अनुभव आणि स्पर्धा परीक्षांवर अवलंबून असते, तर मर्चंट नेव्हीमध्ये, झुटुटी नियमित असते. आठ ते नऊ तासांच्या शिफ्टसह, उर्वरित वेळ विश्रांतीमध्ये घालवला जातो. पदोन्नती समुद्रात घालवलेला वेळ आणि परीक्षा उत्तीर्ण होण्याची क्षमता या दोन निकषांवर अवलंबून असते. एखादी व्यक्ती जितका जास्त काळ समुद्रात असेल तितकी त्याची प्रगती जलद होते.

फायदे, वैशिष्ट्ये आणि भविष्य
भारतीय नौदलाचे फायदे केवळ नौकरीच्या पलीकडे जातात. कुटुंबासाठी सरकारी निवासस्थाने, अनुदानित कॅंटीन, मोफत वैद्यकीय सेवा आणि निवृत्तीनंतरचे पेन्शन हे आदी गोष्टींचा लाभ घेता येतो, तर मर्चंट नेव्हीचे फायदे 'आयएलओ' आणि 'आयटीएफ' सह आंतरराष्ट्रीय संस्थांच्या मार्गदर्शक तत्वांवर आधारित आहेत.

प्रेम का उच्चशिक्षण?

मा झं एका मुलीवर प्रेम होतं. आमचं तीन वर्षांचं नातं संपलं. पण तिच्याशिवाय मला करमत नव्हतं. मन रमत नव्हतं. तिची खूप आवडण यायची. म्हणून हे नातं पुन्हा जोडण्यासाठी प्रयत्न सुरू केले. तिला संपर्क करत राहिलो. पण तिने. प्रतिसाद दिला नाही. तिच्या बहिणीची मदत घ्यायचं ठरवलं. पण या आघाडीवरही निराशाच हाती आली. मैत्रीणीच्या बहिणीने माझा अपमान केला आणि तिच्या आयुष्यातून निघून जायला सांगितलं. या मुलीकडून काहीच प्रतिसाद मिळाला नाही. माझे वडील आजारी असतानाही तिने संपर्क केला नाही. पण तिच्यावर खूप प्रेम असल्यामुळे हा दुरावा सहन होत नाही. जर्मनीत एमबीएची संधी चालून आली आहे. पण मधल्या काळात या मुलीचं लमन होऊ शकतं. मग तिला कायमचं गम वून बसेन. काय करू ?

उत्तर : मित्रा, तीन वर्षे जपलेलं नातं संपवून नव्याने आयुष्य सुरू करणं खूप कठीण आहे. पण आयुष्यात काही कठोर निर्णय घ्यावेच लागतात. स्वतःच्या भवितव्याचा विचार करावा लागतो. जर्मनीत एमबीए करण्याची संधी सगळ्यांना मिळत नाही. त्यामुळे ही संधी सोडू नकोस. शिक्षणामुळे तुझं भवितव्य घडणार आहे. त्यातच या मुलीकडून तुला कोणताही प्रतिसाद मिळत नसताना तिच्यासाठी आयुष्यभराची संधी सोडण्यात अर्थ नाही. एखाद्या व्यक्तीसोबत आयुष्य घालवणं यालाच प्रेम म्हणत नाहीत. प्रेम ही भावना खूप उदात्त आहे. प्रिय व्यक्तीच्या आनंदात आनंद मानणं हे सुद्धा प्रेमच आहे. त्यामुळे जर्मनीला जाण्याचा निर्णय घे. हेच तुझ्यासाठी योग्य आहे. योग्य वेळी योग्य व्यक्ती तुझ्या आयुष्यात येईल.

मॅट मेकिंग

न वीन वर्षाची संध्याकाळ ही फक्त पार्टी करण्याबद्दल नाही, तर ती एका नवीन सुरुवातीसाठी स्वतःला तयार करण्याबद्दल देखील आहे. गर्दीत जाण्याऐवजी तुम्ही भारतातील या पाच सुंदर आणि शांत ठिकाणांना भेट देऊ शकता, जिथे तुम्ही खरोखर आनंदात नवीन वर्ष साजरे करू शकता.

लॅंडोर, उत्तराखंड
तुम्हाला डोंगराळ भागांमध्ये फिरायला आवडत असेल तर मसुरीपासून काही अंतरावर असलेले लॅंडोर तुमच्यासाठी स्वर्ग असेल. मसुरीपासून अगदी वरच्या बाजूला वसलेले हे छोटे शहर त्याच्या शांतता आणि जुन्या ब्रिटिश वास्तुकलेसाठी ओळखले जाते. दाट पाइन जंगले हवेत एक अनोखी जादू भरून ठेवतात. प्रसिद्ध विंटर लाईन्चे दृश्य आणि शांत कॅफेमध्ये गरम कॉफीचा कप तुमच्या वर्षाची सुरुवात संसं

भटकंती

तीर्थन व्हॅली, हिमाचल प्रदेश
निसर्गात वेळ घालवावा असेल, तर कुलू किंवा मनालीऐवजी तीर्थन व्हॅलीला जाण्याचा विचार करा. वाहत्या नदीचा गुरुरणारा आवाज आणि सुंदर लाकडी घरे तुम्हाला मंत्रमुग्ध करतील. हे ठिकाण ग्रेट हिमालयीन राष्ट्रीय उद्यानाजवळ आहे. येथे तुम्ही मासेम

निसर्गरम्य शांत ठिकाणे

ओरछा, मध्य प्रदेश
तुम्ही इतिहास आणि राजघराण्यातील लोकांचे चाहते असाल तर मध्य प्रदेशातील ओरछा तुम्हाला निराश करणार नाही. बेतवा नदीच्या काठावर वसलेले हे शहर तुम्हाला भूतकाळात घेऊन जाईल. येथील किल्ले, राजवाड्यांना भेट देण्यासारखे आहे. संध्याकाळी नदीकाठावर बसून सूर्यास्त पाहणे आणि आश्चर्यकारक वास्तुकलेचे कोतुक करणे तुमच्या उत्सवाला एक शाही स्पर्श देईल. हे शहर विरळ गर्दीचे आहे, म्हणून तुम्ही शांततेत एक्सप्लोर करू शकता.

झिरो व्हॅली, अरुणाचल प्रदेश
तुम्हाला खरोखरच एक अनोखा आणि असाधारण अनुभव हवा असेल तर ईशान्येकडे जा. अरुणाचल प्रदेशची झिरो व्हॅली हिस्वरळीसाठी आणि आदिवासी संस्कृतीसाठी प्रसिद्ध आहे. तेथील भातशेती आणि पाइनची जंगले चित्रांसारखी दिसतात. हे ठिकाण इतके शांत आहे, की तुम्हाला स्वतःच्या हृदयाचे ठोके ऐकू येतात. नवीन वर्षाच्या दिवशी निसर्गाच्या इतक्या जवळ असणे हे एक वरदान आहे.

थंडीतही सुरू ठेवा व्यायाम

हु डहुडी भरवणाऱ्या थंडीत सकाळी उठून व्यायाम करणं जीवावर येतं. अंगावरचं पांघरून बाजूला करावंसं वाटत नाही. पण तासभर झोपण्यासाठी आपण आपल्या आरोग्याकडे, फिटनेसकडे दुर्लक्ष करतो. एखाद्या दिवशी झोपणं ठीक आहे. पण दररोजचा आळस उपयोगाचा नाही. थंडीच्या दिवसातही स्वतःला व्यायामासाठी कसं सज्ज करता येईल याबाबतच्या काही टिप्स...

* थंडीत घराबाहेर पडायचं नसेल तर घरीच व्यायाम करा. योगा, जॉर्जिंग, डान्स असं काहीही करता येईल. घरच्या घरी करण्यासारखे साधेसोपे व्यायामप्रकार आहेत. हे व्यायाम करून तुम्ही फिट राहू शकता.

* दररोज एकाच प्रकारचा व्यायाम करून कंटाळा येतो. मग व्यायाम टाळला जातो. व्यायाम एकसुरी होत असेल तर डान्स, जीम, योगा, धावणं असं वैविध्य आणण्याचा प्रयत्न करा. यामुळे तुम्हाला दररोज व्यायाम करावासा वाटेल.

* व्यायाम करण्यामागची कारणं टिपून ठेवा. काही जण वजन कमी करण्यासाठी किंवा फिटनेससाठी व्यायाम करतात. आपल्याला व्यायामाची गरज का आहे, त्यामागचा आपला उद्देश काय हे लिहून ठेवलं की तुम्हाला व्यायामाची प्रेरणा मिळेल.

फिटनेस

एक्सपायरी औषधांचा मोठा साठा जप्त

■ **महासागर प्रतिनिधी, अकोला, दि. २९ :** अकोल्यातील मूर्तिजापूर शहरात नागरिकांच्या जीवाशी थेट खेळ करणाऱ्या घातक औषध साठवणुकीचा धक्कादायक पर्दाफाश झाला आहे. गोपनीय माहितीच्या आधारे मूर्तिजापूर शहर पोलीस ठाण्याचे ठाणेदार अजित जाधव यांच्या नेतृत्वाखाली पोलिस पथकाने घरकतुल परिसरातील एका घरावर छापा टाकला. या कारवाईत लाखो रुपयांचा एक्सपायरी मानवी औषधांचा साठा आढळून आला. ही औषधे बाजारात पोहोचली असती, तर गंभीर आजाराग्रस्त रुग्णांच्या जीवावर बेतण्याची दाट शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

कारवाईदरम्यान एक व्यक्ती ताब्यात घेण्यात आली असून मात्र हा साठा नेमका कोणाच्या मालकीचा आहे, कोणत्या मेडिकल किंवा वितरण साखळीत जाणार होता, याबाबत अद्याप स्पष्टता नाही. औषधांच्या नावाखाली नफेखोरी करत जनतेच्या आरोग्यावर घाला घालणाऱ्यांचे हे जाळे किती खोल आहे, याचा तपास सुरू आहे. या धडाकेबाज कारवाईमुळे संपूर्ण वैद्यकीय क्षेत्रात खळबळ उडाली असून दोषींवर कठोरात कठोर कारवाई करण्याची मागणी नागरिकांतून होत आहे.

बरांज मोकसा येथे केपीसीएल कंपनीची मनमानी!

पुनर्वसन रखडले, रोजगार हुकला : केपीसीएलचा 'कोळसा' मात्र जोरात!

■ **नरेंद्र देशमुख, वर्धा, दि. २९ :**

चंद्रपूर जिल्हा म्हणजे कोळशाची खाण, पण याच कोळशाने आता स्थानिकांचे जगणे कठीण केले आहे. भद्रावती तालुक्यातील 'बरांज मोकसा' या गावातून एक संतापजनक वास्तव समोर येत आहे. एकीकडे गावकऱ्यांच्या पुनर्वसनाचा पत्ता नाही, हाताला काम नाही, मात्र दुसरीकडे केपीसीएल कंपनीने वन जमिनीतून अवैध कोळसा उपसा करण्याचा सपाटा लावला आहे. जिल्हा प्रशासन आणि वन विभाग झोपले आहे की त्यांना जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करायला लावले जात आहे. वाचा आमचा हा विशेष रिपोर्ट.

आपली हद्द ओलांडून वन विभागाच्या जमिनीतून मोठ्या प्रमाणात अवैध कोळसा उत्खनन सुरू ठेवले आहे. लाखो मेट्रिक टन कोळसा नियमांची पायमल्ली करून काढला जात आहे. यामुळे पर्यावरणाची मोठी हानी होत असून गावच्या नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा न्हास होत आहे.

वन जमिनीवर डाका ?

सर्वात धक्कादायक बाब म्हणजे, कंपनीने

गावकऱ्यांनी या अन्यायाविरुद्ध वेळोवेळी आवाज उठवला आहे. वन विभाग, जिल्हाधिकारी कार्यालय आणि खनिकर्म विभाग यांच्याकडे पुराव्यांसह तक्रारी करण्यात आल्या. अनेक वेळा आंदोलने, धरणे आणि निवेदने देण्यात आली.

परंतु, इतके होऊनही प्रशासन कंपनीवर कोणतीही टोस कारवाई करताना दिसत नाही.

जमीन ओरबडली जात आहे, अशा भावना हताश झालेल्या गावकऱ्यांनी व्यक्त केल्या आहेत. खाणकाम बंद व्हावे किंवा न्याय मिळावा यासाठी गावकरी शेवटची लढाई लढण्याच्या तयारीत आहेत.

एकीकडे विकास आणि ऊर्जेच्या गप्पा मारल्या जात असताना, दुसऱ्या बाजूला एका संपूर्ण गावाला वाऱ्यावर सोडणारी ही विकासनीती नक्की कोणासाठी? आता तरी जिल्हा प्रशासन या 'अवैध' कारभाराला लगाम घालणार की केपीसीएलची मनमानी अशीच सुरू राहणार, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

केंद्रीय राज्यमंत्री प्रतापराव जाधवांच्या वाहनाला अपघात

■ **महासागर प्रतिनिधी, बुलढाणा, दि. २९ :** बुलढाण्याचे खासदार तथा केंद्रीय आरोग्य, आयुष व कुटुंब कल्याण राज्यमंत्री प्रतापराव जाधव यांच्या वाहनाला भीषण अपघात झाला. यात तिघेजण जखमी झाले असून त्यांच्यावर वाशीम येथील खाजगी रुग्णालयात उपचार करण्यात येत आहे.

समुद्धी हतगती महामार्गवरील मालेगावनाजिक ही घटना घडली. केंद्रीय मंत्र्यांचे वाहन आणि मालवाहू (ट्रक) ची भरवेगात धडक झाली. यात कारची मोठ्या प्रमाणात मोडतोड झाली. सुदैवाने हा अपघात झाला तेव्हा मंत्री कारमध्ये नव्हते. या अपघातामध्ये तिघे जण गंभीर जखमी झाले आहेत. जखमींवर रुग्णालयात उपचार सुरू आहे. केंद्रीय मंत्री प्रतापराव जाधव यांना

तिघे गंभीर जखमी

नागपूर विमानतळावर सोडल्यानंतर त्याचे अंगरक्षक, सहकारी आणि कारचालक हे मेहकरच्या दिशेने जात होते. याचदरम्यान समुद्धी महामार्गावर हा अपघात झाला. धडक इतकी भीषण होती की यामध्ये कारचा चक्काचूर झाला. अपघातामध्ये प्रतापराव जाधव यांचे अंगरक्षक, त्यांचे सहकारी आणि कारचालक हे तिघे जण गंभीर जखमी झाले. तिघांना पोलिसांनी तात्काळ वाशिम येथील एका खासगी रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल केले. त्यांच्यावर उपचार सुरू आहे. मंत्री प्रतापराव जाधव यांना अपघाताची माहिती मिळताच त्यांनी

दिल्ली दौरा रद्द केला. ते मुंबईवरून परतले. त्यांनी जखमींची भेट घेत त्यांच्या प्रकृतीबाबत विचारपूस केली. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, हा अपघात समुद्धी महामार्गावर माले गावजवळ झाला. मंत्री प्रतापराव जाधव यांची कार नागपुरवरून मेहकरच्या दिशेने जात होती. तर मुंबईवरून एक मिनी ट्रक नागपुरकडे जात होता. या ट्रकने महामार्गावर अचानक युटर्न घेतला त्यामुळे चालकाचे कारवरील नियंत्रण सुटले आणि या कारने थेट ट्रकला जोरदार धडक दिली. अपघातामध्ये जीवितहानी झाली नाही मात्र कारमधील तिघे जण गंभीर जखमी झाले. अपघातात कारचा चुराडा झाला. पोलिस अपघाताचा तपास करत आहेत.

सगळे बाहेरचेच येतील तर आमचे काय?

इच्छुकांनी अडवली मंत्री बावनकुळेची गाडी

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २९ :**

महापालिका निवडणुकीसाठी उमेदवारी अर्ज भरण्याची शेवटची तारीख दोन दिवसांवर येऊन ठेपली तरी नागपूरमध्ये भाजप आणि काँग्रेस या दोन प्रमुख पक्षांनी अद्याप त्यांची उमेदवारांची यादी जाहीर केली नाही. रविवारी काँग्रेसने महापालिकेसाठी मिशन १०० ची घोषणा केली तर भाजपने केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांच्या निवासस्थानी बैठक घेऊन उमेदवारांबाबत चर्चा केली.

सोमवारी सकाळपासून इच्छुक उमेदवार व त्यांच्या समर्थकांनी गडकरींच्या घरासमोर गर्दी केली आहे. यावेळी आपल्या प्रभागातून दुसऱ्याच पक्षातून आलेल्या नवीन लोकांना उमेदवारी दिली जात असल्याची चर्चा इच्छुकांमध्ये आहे. यामुळे भाजपचे इच्छुक उमेदवार प्रचंड संतापले असून त्यांनी चक्क महसूल मंत्री व पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांचा ताफा अडवला.

तसेच बाहेरच्याच लोकांना पक्ष उमेदवारी देत असेल तर अनेक वर्षांपासून पक्षात असलेल्या आमच्यासारख्या कार्यकर्त्यांचे काय? असा प्रश्न केला. बावनकुळे साहेब कृपया तुम्ही लक्ष द्या, अशी विनंतीही कार्यकर्त्यांनी केली.

मागील एक आठवड्यापासून भाजप आणि काँग्रेस या दोन्ही पक्षात उमेदवार निश्चित करण्याबाबत बैठकांचे सत्र सुरू आहे. काँग्रेसमध्ये

पक्षश्रेष्ठी याबाबत अंतिम निर्णय घेते. मात्र भाजपचे सर्व निर्णय नागपुरातच होतात. नागपूर महापालिका भाजपसाठी प्रतिष्ठेची आहे, तर १५ वर्षांपासून सत्तेपासून दूर असलेल्या काँग्रेसने पुन्हा महापालिकेत सत्ताप्राप्तीसाठी कंबर कसली आहे. त्यामुळे दोन्ही पक्षाकडून बंडखोरी टाळण्यासाठी सावध पावले उचलली जात आहे.

रविवारी उमेदवारांवर चर्चा करण्यासाठी भाजपचे ज्येष्ठ नेते व केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांच्या निवासस्थानी कोअर कमिटीची बैठक झाली. दुसरीकडे देवडिया भवनात काँग्रेसची बैठक झाली. त्यात मिशन १०० ची घोषणा करण्यात आली. मात्र, दोघांनी उमेदवारी यादी जाहीर केली नाही. त्यामुळे दोन्ही पक्षातील इच्छुकांमध्ये संभ्रमाची अवस्था आहे.

नाराजांना समजवणे पाच मिनीटांचे काम

यासंदर्भात चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी प्रसार माध्यमांशी संवाद साधला. यावेळी नागपूरसह अन्य शहरांमधील युती आणि उमेदवारी यादीचे चित्र आज स्पष्ट होईल असे सांगितले. तसेच नाराजांची संख्या मोठी असली तरी भाजपचा कार्यकर्ता समजदार असून त्यांची अवघ्या पाच मिनीटात आम्ही समजून काढू शकू असेही ते म्हणले. सर्वच भागातील युतीबाबत निर्णय झाला असून कुठेही वाद नाही असेही ते म्हणले.

मानवी शरीरातील बव्हंशी आजार हे रक्तवाहिनींशी संबंधित असतात. व्हेरीकोन्स व्हेन्स अर्थात पायाचा बाह्य भागात अचानक फुगलेल्या रक्तवाहिन्या दिसू लागतात. सर्वसाधारणपणे जास्त उंचीच्या लोकांमध्ये या व्हेरीकोन्स व्हेन्स प्रकृतीने दिसतात. या रक्तवाहिन्या कालांतराने फुगू लागतात.आणि अशा व्यक्तीला मग उभे राहणे किंवा चालताना देखील पायामध्ये प्रचंड वेदना होतात. या व्हेरीकोन्स व्हेन्स कडे दुर्लक्ष केले तर हा आजार गंभीर स्वरूप धारण करू शकतो. मुळात,व्हेरीकोन्स व्हेन्स हा आजार नेमका काय आहे ? या आजाराची लक्षण काय असतात?आणि कारण काय असतात?आणि महत्त्वाचे म्हणजे या आजारावर नेमके उपचार काय आहेत? याच संदर्भात सविस्तर जाणून घेण्यासाठी त्वचाचिकित्सक डॉ. मानसी आमडेकर यांच्याशी बातचीत.

व्हेरीकोन्स व्हेन्स आजार नेमका काय ?
■ मानवी शरीरात रक्तवाहिन्या किंवा नसांचे अक्षरशः मोठे गुंतागुंतीचे जाळे असते. फुफुसातून शरीराच्या इतर सर्व भागांमध्ये ऑक्सिजन समृद्ध रक्त प्रसारित करण्यास मदत करण्यासाठी धमन्यांमध्ये लवचिक ऊतक किंवा स्नायूंचे जाड थर असतात.

आपल्या हृदयाकडे रक्त परत ढकलण्यासाठी

: व्हेरिकोज व्हेन्स : कारणं, लक्षण आणि उपचार

लोकारोग्य

शिरा प्रामुख्याने आसपासच्या स्नायूंचे आणि शिरांचे कार्यरत असतात. कधीकधी झडपा किंवा व्हॉल्वे व्यक्तीस्थित काम करत नाहीत. अशुद्ध रक्तवाहिन्या फुगून झालेल्या गाठीचा नसा फुगतात,या नसांमध्ये जमा झालेलं अशुद्ध रक्त स्नायूंना वर ढकलणे कठीण होते या स्थितीलाच व्हेरिकोज व्हेन्स म्हणतात.

व्हेरिकोज व्हेन्स आजाराची कारण काय असतात ?

■ अशुद्ध रक्तवाहिन्या फुगून व्हेरिकोज व्हेन्स तयार होण्यास जुनी कोटुंबिक अनुवंशिकता देखील कारण असू शकते. कोटुंबिक इतिहास त्याला करणीभूत असू शकतो. पुरुषांच्या तुलनेत महिलांमध्ये याचे प्रमाण जास्त आढळते आणि त्रास देखील जास्त होतो.

गर्भधारणा,अति लठ्ठपणा, दीर्घकाळ उभे राहणे आणि वजन वाढणे यामुळे देखील व्हेरिकोज व्हेन्स होऊ शकतो. नसांची जन्मजात विकृती किंवा कमकुवपणा,अति उंचीमुळे देखील रक्तपुरवठा सुरळीत न झाल्याने हा आजार उदभवू शकतो .

व्हेरिकोज व्हेन्सची लक्षण काय असतात ?

■ पायाच्या मागच्या बाजूस गडद निळ्या किंवा जांभळ्या रंगाच्या रक्तवाहिन्या फुगलेल्या दिसतात. या फुगलेल्या शिरा अधून मधून दुखतात. अशा व्यक्तीला जास्त वेळ उभे राहता येत नाही. शिवाय चालताना देखील पायामध्ये प्रचंड वेदना होतात. अनेकदा व्हेरिकोज व्हेन्सच्या कारणामुळे मनुष्य बेशुद्ध देखील पडतो.

या आजारावर उपचार काय आहेत ?

■ व्हेरिकोज व्हेन्सच्या काही प्रकरणात मुख्य समस्या कॉस्मेटिक असल्याने कोणत्याही उपचारांची आवश्यकता नसते. परंतु त्या व्यक्तीला वैद्यकीय मदत घेण्याची आवश्यकता असते. उपचार पर्यायामध्ये रुग्णाचे वजन,उपचाराचा इतिहास,एलजीचा इतिहास आणि शस्त्रक्रिया आणि भूल सहन करण्याची क्षमता यावर वैद्यकीय उपचार अवलंबून असतात. सौम्य प्रकरणांमध्ये डोक्याखाली उशी घेऊन पाय उंच करून झोपण्याची शिफारस असते. स्केलेरोथेरेपी,लेझर थेरेपी,पायाच्या काही शिरा काढून टाकणे, असे काही उपचार उपलब्ध आहेत. ■ ■

पाठिंबा देत सांगितले की, अर्केड डेव्हलपर्समध्ये आमचा विश्वास आहे की खरी प्रगती केवळ आपण बांधलेल्या जाग्यांमुळे नाही, तर आपण उन्नत केलेल्या समुदायांमुळे परिभाषित होते.

हा व्हीलचेअर बास्केटबॉल प्राल्यक्षिक सामना एक सर्वसमावेशक समाज निर्माण करण्याच्या आमच्या वचनबद्धतेचे प्रतीक आहे, जिथे प्रत्येकाला सहभागी होण्याची, उत्कृष्ट कामगिरी करण्याची आणि सन्मानित होण्याची संधी मिळते.

सर्वांसाठी सन्मान, आत्मविश्वास आणि समान संधींना प्रोत्साहन देण्यासाठी सज्जन जैन सपोर्ट ट्रस्ट आणि प्रोजेक्ट मुंबई यांच्यासोबत सहभागी होताना आम्हाला सन्मान वाटतो. ■ ■

: संकलन व संयोजन :
सुबोध रणशेखरे, ९८३३१४६३५६
subodh.ransheve @rediffmail.com

लवचिकता, सर्वसमावेशकता आणि खेळाच्या परिवर्तनकारी शक्तीचा एक प्रभावी उत्सव म्हणून, अर्केड डेव्हलपर्सच्या पुढाकाराने स्थापन झालेल्या सज्जन जैन सपोर्ट ट्रस्टने, प्रोजेक्ट मुंबईच्या सहकार्याने, आंतरराष्ट्रीय दिव्यांग दिनानिमित्त एका रोमांचक व्हीलचेअर बास्केटबॉल प्राल्यक्षिक सामन्याचे आयोजन केले. खेळांमध्ये सुलभता, सर्वसमावेशकता आणि समान सहभागाला प्रोत्साहन देण्याच्या उद्देशाने आयोजित या कार्यक्रमात खेळाडू, समर्थक आणि समुदाय नेते एकत्र आले, ज्यांनी दिव्यांग व्यक्तींची प्रतिभा आणि हट्टनिश्चय अधोरेखित केला. या प्राल्यक्षिक सामन्याने उपस्थितांना एक प्रेरणादायी अनुभव दिला, तसेच खेळ हे सक्षमीकरण आणि सामाजिक बदलासाठी एक सार्वत्रिक व्यासपीठ म्हणून काम करू शकतात या विश्वासाला बळकटी दिली. अर्केड डेव्हलपर्सचे संचालक अर्पित जैन यांनी या उपक्रमाला

सज्जन जैन सपोर्ट ट्रस्ट कृत व्हीलचेअर बास्केटबॉल प्राल्यक्षिक सामने

थंडीच्या समज दिवसांत बाजारात असतो. मात्र बोरॉमध्ये सी व्हिटमिन जास्त प्रमाणात असल्याने प्रतिकारशक्ती वाढण्यासाठी बोरॉंचा आहारात आवर्जून समावेश करावा. वजन कमी करण्यासाठी बोरॉ हे अतिशय उत्तम फळ आहे. कारण यामध्ये कॉलरीजचे प्रमाण कमी असूनही ऊर्जा जास्त प्रमाणात असते. बोरॉमध्ये अँटीऑक्सिडंटसचे प्रमाण चांगले असते. त्यामुळे त्वचा आणि केसांच्या समस्या दूर होण्यास मदत होते. इतकेच नाही तर कॅन्सरसारखा असाध्य आजार होऊ नये म्हणूनही ही अँटीऑक्सिडंटस उपयुक्त ठरतात. ■ ■

लैंगिक अत्याचार पिडितेची ठाण्यात पायपीट?

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २९ :**

इंस्टाग्रामवरून झालेल्या ऑगळखीतून प्रेमाच्या जाळ्यात अडकवत तरुणाने मुलीचे लैंगिक शोषण केले. तिला हा सगळा प्रकार लक्षात आल्यानंतर पिडिताने तक्रार देण्यासाठी पोलीस ठाणे गाठले. मात्र तिची तक्रार नोंदवण्यापूर्वीच एमआयडीसी पोलिसांनी आल्या पावली परत पाठवले. सायबर पोलिसांनी वाद आपसांत मिटविण्याचा उलटा सल्ला दिला. अखेर हतबल झालेली मुलगी पोलीस उपायुक्तांपुढे पोचली आणि पुढे पोलिसांची कानउघाडणी झाली. पोलीस उपायुक्त ऋषिकेश रेड्डी यांनी पोलीस निरीक्षकांची कान उघाडणी करत तरुणावर गुन्हा दाखल करायला लावला.

बेसा परिसरातील रहिवासी पीडित तरुणी ही इंग्रजी विषयात एमए करते. तिची इंस्टाग्रामवरून २०२१ मध्ये बालाघाट जवळच्या टेकडी-खैरलांजी गावातील शुभम घनश्याम गाऊपाले (२५) याच्याशी ओळख झाली. त्याने कल्पनाचा भ्रमणदूर्ध्वनी मिळवत चॅटिंग सुरू केले. मैत्री वाढवली. काही दिवसांतच तिला प्रेमाच्या

जाळ्यात ओढले. ती १७ वर्षांची असतानाच शुभमने नोव्हेंबर २०२२ मध्ये तिच्या खोलीवरही जाणे येणे सुरू केले. दोघांत शारीरिक संबंध निर्माण झाले. कल्पनाचे दोषापाहं फोटो आणि व्हिडिओ काढले.त्यानंतर तो वारंवार तिला शारीरिक संबंधाची मागणी करायला लागला. नकार दिल्यास बदनामीची धमकीही तो देत होता. त्याच्या धमकीला कंटाळून कल्पनाने पोलिसांत तक्रार केली. मात्र घटनास्थळ हद्दीत नसल्याचे सांगत एमआयडीसी पोलिसांनी तिला परत पाठवले. नंतर तिने सायबर पोलीस ठाणे गाठून तक्रार देण्याचा प्रयत्न केला. तिथे चक्क पिडितेला प्रकरण आपसात मिटवून घेण्याचा सल्ला देण्यात आला. अखेर पिडिताने पोलीस उपायुक्तांसमोर गाऱ्हाणे मांडले.

पोलीस उपायुक्त ऋषिकेश सिंगा रेड्डी यांनी तरुणीच्या तक्रारीची दखल घेतली. तिला एमआयडीसी पोलीस ठाण्यात पाठवून वरिष्ठ पोलीस निरीक्षकांची कानउघाडणी केली. अखेर पोलिसांनी गुन्हा दाखल केला.

बच्चू कडू यांच्या मोर्चात सहभागी होणार मूत्रपिंड काढलेले पीडित

■ **महासागर प्रतिनिधी, चंद्रपूर, दि. २९ :**

मूत्रपिंड काढल्यानंतर चीनशी संबंधित कंबोडियन डॉक्टर चिआंग हा अवघ्या काही तासात केवळ चीन येथून आलेल्या रुग्णांना मूत्रपिंड लावत होता. भारतातील अनेकांचे मूत्रपिंड प्रत्यारोपित करण्यात आल्याची माहिती आरोपींनी दिली आहे.

या प्रकरणाचा तपास ब्रम्हपुरी पोलिसांकडून काढून स्थानिक गुन्हे शाखेकडे सोपवण्यात आला आहे. तसेच विशेष पोलीस पथक (एसआयटी) अपर पोलीस अधीक्षक ईश्वर कातकडे यांच्या नेतृत्वात कार्यरत राहणार आहे. दरम्यान कुडे याच्यासोबत कंबोडिया मूत्रपिंड काढलेले सहा जण बच्चू कडू यांच्या मोर्चात सहभागी होणार आहेत.

दरम्यान, रामकृष्ण सुंचू व हिमांशू भारद्वाज यांनी त्यांच्यासोबत कंबोडिया येथे गेलेल्या आणखी काही युवकांची नावे सांगितल्याची माहिती आहे. तर रोशन कुडे याच्यासोबत गेलेले सहा पीडित ३ जानेवारीच्या मोर्चात सहभागी होणार असल्याचे सांगण्यात येत आहे. मूत्रपिंड विक्री प्रकरणात कंबोडिया येथे कार्यरत

आणि चीन येथून आलेला डॉ. चिआंग मुख्य सूत्रधार असल्याचा तपासात उघडकीस आले आहे. कंबोडिया येथे मूत्रपिंड काढल्यानंतर अवघ्या काही तासांच्या आत चिनी रुग्णांना मूत्रपिंड लावण्यात येत होते अशीही माहिती तपासात समोर आली आहे. पोलिसांना रोशन कुडे याच्यासोबत गेलेल्या सर्व युवकांची नावे मिळाली आहे. तसेच कुडे याच्या पूर्वी व नंतर गेलेल्या काही तरुणांचीही नावे मिळाली आहेत.

मूत्रपिंड प्रकरणात दररोज नवनवीन माहिती समोर येत असल्याने पोलीस अधीक्षक मुम्मका सुदर्शन यांनी हे प्रकरण ब्रम्हपुरी पोलिसांकडून काढून स्थानिक गुन्हे शाखेकडे सुपूर्द केले आहे. तसेच या प्रकरणात गतीत केलेली एसआयटी अपर पोलीस अधीक्षक ईश्वर कातकडे यांच्या नेतृत्वात कार्यरत राहणार आहे. शेतकरी नेते बच्चू कडू यांचा मिथुर ते नागभीड असा भव्य मोर्चा ३ जानेवारीला आयोजित करण्यात आला आहे. या मोर्चात रोशन कुडे याच्यासोबत मूत्रपिंड विक्री केलेले सहा रुग्ण सहभागी होणार असल्याची माहिती आहे. तत्पूर्वी हे सर्व पीडित रुग्ण कुडे याची भेट घेणार असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली. या प्रकरणात पोलिसांकडे आणखी काही नावे समोर आली आहे. तसेच रामकृष्ण सुंचू व हिमांशू यांनी पोलिसांना जी नावे सांगितली आहेत त्यांची माहिती गोळा केली जात आहे. सोमवारी (२९ डिसेंबर) रामकृष्ण व हिमांशू या दोघांना न्यायालयात हजर केले जाणार आहे.